

Чорна Жоржина
Джеймс Еллрой

Січень 1947 року. Газети вибухають заголовками про смерть 22-річної красуні Елізабет Шорт, охрещеної журналістами як «Чорна Жоржина». Її досконале колись тіло знайдено моторошно понівеченим і розчленованим. Шпальти кричать про вбивцю-перевертня, а поліція Лос-Анджелеса працює невпинно... У напарників-детективів Бланшара і Блайхерта є власні версії подій. Вони знають дещо більше за інших і одержимі справою. Та, розслідуючи вбивство, двоє поліцейських відкриють скриньку Пандори. Першому з них це коштуватиме кар'єри. Другому – життя...

Джеймс Еллрой

Чорна Жоржина

Женеві Гіллікер Еллрой (1915–1958)

Через двадцять дев'ять років

Кров'ю омита прощальна промова

Перекладено за виданням:

Ellroy J. The Black Dahlia / James Ellroy. – Windmill Books: London, 2011. – 384 p.

Переклад з англійської Олексія Чупи

Обережно! Ненормативна лексика!

© James Ellroy, 1987

© Depositphotos.com / Gladkov, обкладинка, 2019

© Nemiro Ltd, видання українською мовою, 2019

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2019

Про автора

Джеймс Еллрой народився 1948 року в Лос-Анджелесі. З-під його пера вийшов славетний «Лос-Анджелеський Квартет»: «Чорна Жоржина», «Місто гріха», «Таємниці Лос-Анджелеса» та «Джаз для білих». Його останній роман, «Кров-волоцюга», завершує майстерну «Трилогію американського кримінального світу», перші два романи якої – «Американський таблоїд» та «Шість холодних тисяч» – стали бестселерами «Sunday Times».

Відгуки про Джеймса Еллроя

Майстерний творець особистих мов, він у жодному разі не є звичайним романістом-істориком... своїми романами він створює відчуття повного занурення в саме серце найогидніших життєвих мрій.

Guardian

Його стиль є унікальним і переконливим, а його теорії про те, що лежить в основі великих нерозв'язаних таємниць американського злочинного світу, є абсолютно правдоподібними... Він так званий хрещений батько – у мафіозному сенсі – американської літератури.

Independent on Sunday

Чоловік, який називає сам себе «демонічним псом американського детективу» і надалі пише неперевершені книжки.

Daily Mail

Пролог

І я обережно складу фотокартку твою, мій почарківцю, мій шкіпере,
Мій втрачений перший наставнику, щоб любов моя тривала якомога довше.

Енн Секстен

Я ніколи не бачив її живою. Для мене вона існує завдяки іншим, завдяки тому, як на них вплинула її смерть. Відтворюючи перебіг подій і шукаючи факти, я заново склав її образ – сумної, дурненької хвойди, що так бажала слави, але це тавро можна поставити і на мене. Я би волів не казати нічого про її кінець, аби можна було просто згадати її кількома короткими словами в підсумковому звіті, закинути копії до кабінету слідчого і заповнити ще трохи паперів, щоб її поховали на цвинтарі для бідноти й безхатків. Єдине, що не так у цьому бажанні, – це те, що вона б не

захотіла, аби все сталося саме так. Враховуючи жорстокість фактів, вона б неодмінно забажала, аби про них стало відомо всім. А оскільки я багато чим їй зобов'язаний і є єдиним, хто знає всю історію, то я й узявся за написання цих мемуарів.

Але перед Жоржиною була історія про партнерство, а раніше – війна та військовий стан і маневри в Центральному Окрузі, які нагадали нам, що копи – це також солдати, нехай і не настільки популярні, як ті, що воюють із німцями та япошками. Щоденно після чергування патрульні брали участь у навчаннях із протидії атаці з повітря, вимкнення електрики та пожежної евакуації, і ми вишиковувалися на Лос-Анджелес-стрит, сподіваючись на атаку «мессершмітта», щоб не виглядати такими дурнями. Саме там, під час переклику, що проводився за абеткою, невдовзі після закінчення Академії в серпні 42-го я й познайомився з Лі.

Я вже чув про нього й міг порівняти наші досягнення: Лі Бланшар, важковаговик, 43 перемоги, чотири нічиїх, дві поразки, колись регулярно виступав у «Голлівуд Легіон Стедьум»; і я, Бакі Блайхерт, напівважка категорія, 36 перемог, нічиїх та поразок немає, колись десятий за рейтингом журналу «Ринг», напевно, тому, що його редактора Нета Флейшера смішило, як я дражню суперників, показуючи їм свої великі криві зуби. Проте, статистика не говорила основного. Бланшар бив сильно, на шість ударів відповідаючи одним, класичний мисливець за головами; я ж пританцьовував і крутився, мов вуж, намагаючись проводити хуки в печінку, завжди тримав оборону, побоюючись, що пропущу занадто багато ударів у голову і стану ще страшнішим, ніж мене вже робили мої зуби. За стилем бою ми із Лі були дуже різні, і кожного разу, коли наші плечі торкалися на переклику, мені раптом ставало цікаво: хто б з нас переміг?

Близько року ми примірялися одне до одного. Ми ніколи не говорили про бокс або роботу в поліції, обмежуючи наше спілкування кількома словами про погоду. Фізично ми були протилежністю одне одному, наскільки це можливо у випадку з двома великими чоловіками: Бланшар був світловолосий та рум'яний, зростом 185 сантиметрів, широкогрудий та широкоплечий, ноги колесом, уже з'явилося пупце; я – блідий і темноволосий, довгий і жиливий, на кілька сантиметрів вищий. Хто б з нас переміг?

Нарешті я покинув спроби вгадати переможця. Але за цю справу взялися інші поліцейські, і протягом першого року в Центральному я почув десятки думок: Бланшар переможе швидким нокаутом; Блайхерт переможе за балами; Бланшар зупинить бій через кровотечу – усе, що завгодно. Тільки не нокаут від Блайхерта.

За спиною в себе я чув плітки про наше життя поза рингом: про те, як Лі потрапив до Управління поліції Лос-Анджелеса завдяки своїм успішним виступам на підпільних боях, які відвідувало високе начальство та їхні друзяки-політики, про те, як він, розслідуючи пограбування «Бульвар-Сітізен Банку» у 39-му, закохався в дівчину одного з грабіжників і, всупереч неписаним правилам, з'їхався з нею, тим самим перекресливши свій перехід до Відділу Детективів, що вже майже відбувся, і про те, як це дівчисько вмовило його залишити бокс. Ці чутки про Бланшара нагадували мені обманні джеби – мені було цікаво, наскільки вони правдиві. Уривки моєї власної історії сприймалися мною, як удари в корпус, бо вони були на всі сто відсотків правдою: Двайт Блайхерт опинився в поліції, закосивши від армії, він ледве не вилетів з Академії, коли стало відомо, що його батько є членом Німецько-американського союзу[1 – Нацистська організація в США, заснована особами німецького походження на початку 1930-х років. (Тут і далі прим. перекл.)], і для того, аби отримати місце в Управлінні поліції Лос-Анджелеса, він настукав на своїх японських друзів дитинства до Відділу з іноземних впливів. На підпільні бої його не запрошували, бо нокаутів від нього не дочекаєшся.

Бланшар і Блайхерт: герой і стукач.

Згадавши про Сема Мураками та Хідео Ашіді, відправлених у табір Манзанар, легко було зрозуміти, хто з нас чого вартий. А потім ми почали працювати в парі, і перші враження розсіялися, як дим.

Це сталося на початку червня 43-го року: тиждень тому матроси почубилися в Лік-Пірс, у районі Веніс-Біч, із мексиканцями-зутерами[2 - Субкультура в середовищі латино-американської молоді в США у 30-40 роки XX століття.]. Подейкували, що комусь із моряків навіть вибили око. Почалися розборки: персонал військово-морської бази «Чавез Рейвін» проти пачуко[3 - Зневажливе прізвисько латиноамериканців.] в Альпайн та Пало-Верде. У пресі повідомляли, що зутери, окрім ножів, мали при собі й нацистську символіку, і тоді центр Лос-Анджелеса наводнили сотні одягнених у форму солдатів, моряків та морських піхотинців, озброєних грубими дошками та бейсбольними бітами. Очікувалося, що приблизно така ж кількість пачуко із такою ж зброєю збереться біля броварні в Бойл-Гайтс. Усіх патрульних Центрального Округу зібрали за тривогою та видали кожному по касці часів Першої світової війни, а також по величезній величезному кийку під назвою «негролуп».

Надвечір нас у військових вантажівках привезли на поле бою й дали один-єдиний наказ: відновити порядок. Табельну зброю в нас відібрали - керівництво не бажало, щобі наші 38-го калібру револьвери опинилися в руках аргентинсько-мексиканських модників-бандитів. Коли я вистрибнув із кузова вантажівки на розі Евергрін та Вабаш, тримаючи в руках лише палицю з обмотаним ізоляційною стрічкою руків'ям, то мені було в десять разів страшніше, ніж коли-небудь на рингу, і не тому, що повсюди царював хаос.

Мене налякало те, що хороші хлопці виявилися раптом дуже поганими.

Моряки били вікна по всій Евергрін; одягнені в сине морські піхотинці систематично трошили вуличні ліхтарі, усе більше занурюючись у безкарну темінь. Забувши про своє суперництво, солдати й морпіхи перевертали автомобілі, припарковані перед винними крамницями, а тут же, на хідниках, юнаки-моряки в тільняшках та білих кльошах лупцювали стиляг, що суттєво переважали їх кількісно. Подекуди траплялися групки моїх колег разом зі здоровилами із Берегової охорони та Військової поліції.

Я не знаю, як довго я там простояв у розгубленому заціпенінні. Нарешті я подивився на Вабаш у бік Першої і побачив там лише маленькі будиночки та дерева, ніяких тобі пачуко, поліцейських чи кровожерливих вояк. Перш ніж я зрозумів, що роблю, я понісся туди на повній швидкості. Я би так і біг, доки не впав, але, почувши пронизливий сміх, що долинав із ганку будинку переді мною, зупинився, немовби вкопаний.

Я пішов на звук. Пронизливий голос вигукнув:

- Ти вже другий молодий лягавий, що драпає із цього лупню. Я тебе не звинувачую. Важкувато розібратися, на кого кайданки чіпляти, не?

Я стояв на ганку й дивився на старого. Він вів далі:

- По радіо передають, що таксисти ганяють до Об'єднаної організації обслуговування в Голлівуді і привозять сюди морячків. Радіоведучі називають це висадкою десанту й щопівгодини ставлять «Підняти якорі»[4 - Американський комедійний мюзикл 1945 року режисера Джорджа Сідні.]. Та я й сам бачив морпіхів вниз по вулиці. То що, це і є морський десант?

- Я не знаю, що це таке, але я повертаюся.

- Ну, ти не один піджав хвоста. Щойно ось туди побіг якийсь здоровило.

Цей дідуган почав нагадувати мені хитру версію мого батька.

- Час піти присадити цих пачуко.

- Думаеш, приятелю, це так просто?

- Я постараюся.

Старий захоплено засміявся. Я зійшов із ганку й попрямував назад, постукуючи палицею по нозі. Усі ліхтарі вже розбито, і відрізати солдатів від зутерів було майже неможливо. Розуміючи, що це дозволяє мені легко розібратися зі своєю дилемою, я приготувався вступити в бій. Аж раптом почув за спиною: «Блайхерте!» і зрозумів, ким був той другий утікач.

Я побіг назад. Це був Лі Бланшар, «надія білого Півдня», який бився із трьома вдягненими в парадну форму моряками та одним пачуко при повному наряді. Вони загнали його в кут на центральній стежці бунгало, проте він тримався на відстані, розмахуючи своїм негролупом. Моряки намагалися дістати його збоку дошками, та Бланшар уникав ударів, пританцьовуючи навшпиньки. Пачуко здивовано погладжував іконки в себе на шиї.

- Блайхерте, код три!

Я влетів у бійку, роздаючи своєю палицею удари по начищених латунних гудзиках та стрічках. Намагаючись обмежити морським піхотинцем простір, я насувався ближче, отримуючи незграбні удари кийками по руках і плечах. Це нагадувало клінч із восьминогом, тільки ось не було надії ані на рефері, ані на гонг, що сигналізує закінчення раунду, і, підкорившись інстинктам, я кинув свою палицю, пригнув голову й почав наносити бокові удари по вбраних у габардин тулубах.

- Блайхерт, назад! - почув раптом.

Я послухався й побачив Лі Бланшара із його негролупом, занесеним високо над головою. Приголомшені морпіхи заклали на місці; дубинка опустилася - раз! два! три! - просто ім на плечі. Коли трійця звалилася купою святкової тканини, Бланшар промовив:

- Валіть додому, гівнюки, - і, обернувшись до пачуко, додав: - Hola, Tomas.[5 - Привіт, Томасе (ісп.).]

Я похитав головою й потягнувся. Руки і спина боліли, кісточки на правій руці пульсували. Бланшар чіпляв на зутера кайданки, а я лише тільки і зміг, що спитати:

- Ну, і що це все значить?

- Пробач мені мої погані манери, - посміхнувся Бланшар. - Офіцере Бакі Блайхерте, дозвольте представити вам сеньйора Томаса Дос Сантоса, який перебуває в розшуку за підозрою у вбивстві з обтяжуючими обставинами. Томас вихопив у жінки із торбинки гаманець на розі Шостої та Алварадо, а вона звалилася із серцевим нападом та й там же і крякнула. Томас гаманець-то кинув і чимдуж побіг звідти. Але залишив купу відбитків пальців і ще й купу свідків на додачу.

Бланшар штовхнув чоловіка:

- Habla Ingles, Tomas?[6 - Ти говориш англійською, Томасе? (Ісп.)]

Дос Сантос заперечувально похитав головою, Бланшар і собі похитав із сумним виразом на обличчі.

- Він покійник. Убивство, хай навіть і ненавмисне, - це прямий шлях до газової камери. Уже за шість тижнів цей піжон скаже світові «адіос».

З рогу Евергрін та Вабаш почулися постріли. Піднявшись навшпиньки, я побачив, як із розбитих вікон виринають язика полум'я, ударяючи блакитним і білим, натрапляючи на трамвайні лінії та телефонні дроти. Я подивився на морських піхотинців, один із них показав мені середній палець.

- Сподіваюся, ці хлопці не запам'ятали номера твого значка, - сказав я.

- Та начхати.

Я показав у бік охоплених вогнем пальм.

- Йому сьогодні місця у відділках не знайдеться. Ти побіг сюди, аби їх роздрочити? Ти думав...

Бланшар перервав мене грайливим ударом у значок на грудях.

- Я побіг сюди, бо знав, що не можу нічого зробити, аби відновити порядок, але якби я просто стояв там на місці, то мене б убили. Знайомо звучить?

Я засміявся.

- Так. Тоді ти...

- Тоді я побачив, як ці засранці ганяються за піжоном, який виглядав підозріло схожим на типа, що розшукується за ордером № 411/43. Вони загнали мене в кут, аж тут я побачив, як ти повертаєшся в ту м'ясорубку і подумав, що мені є що тобі запропонувати. Звучить розумно?

- Це спрацювало.

Двое з морських піхотинців зуміли піднятися на ноги й допомагали третьому. Коли вони всі зашкандибали тротуаром геть, Томас Дос Сантос відважив своєю правою підсрачника найбільшій із трьох задниць. Товстяк, якого щойно вдарив пачуко, обернувся до нападника; я вийшов уперед. Трійця пішла далі, назустріч вулиці, пострілам та палаючим пальмам, визнавши свою капітуляцію в цій Східно-Лос-Анджелеській Кампанії.

- Ах ти ж маленький кумедний гівнюк! - розтріпав Бланшар волосся Дос Сантоса. - Ти покійник. Ходімо, Блайхерте, знайдемо, де пересидіти цю метушню.

За кілька кварталів ми надібали будинок із пачками щоденних газет на ганку і вломилися всередину. У кухонній шафі знайшлося майже півпляшки шотландського віскі, і Бланшар перечепив кайданки із зап'ястків Дос Сантоса на його щиколотки, аби той мав вільні руки й міг випити. Поки я зробив канапки із шинкою і знайшов склянки, пачуко вижлуктав половину й тепер наспівував «Сьеліто Ліндо»[7 - Популярна мексиканська пісня.] та мексиканський варіант «Чаттануга Чу-Чу»[8 - Пісня Оркестру Глена

Міллера.]. За годину ми докінчили пляшку, а Томас вимкнувся. Я підняв його на канапу й кинув на нього ковдру.

– Він – мій дев'ятий тяжкий злочин у 1943 році, – сказав Бланшар. – За шість тижнів він скуштує газу, а я впродовж трьох років отримаю собі місце або на Північному Сході, або у Відділі судових приставів.

Мене вразила його впевненість.

– Не тринди. Ти занадто молодий, ти не отримав ще навіть сержанта, тобою крутить якась дівуля, вийшовши із підпільних боїв, ти розгубив своїх впливових приятелів, ти не працював у патрулях. Ти...

Бланшар усміхнувся, і я обірвав себе на півслові. Він підійшов до вікна вітальні й подивився туди.

– Пожежі на Мічиган і Сото. Гарно.

– Гарно?

– Так, гарно. Ти багато знаєш про мене, Блайхерт.

– Люди говорять...

– Про тебе вони також говорять.

– І що вони кажуть?

– Що твій старий начебто в захваті від нацистів. Що ти віддав у лапи федералів свого найкращого друга, аби тільки отримати місце в поліції. І що твої спортивні показники – туфта, бо ти бився лише із тими, хто слабший за тебе.

Його слова повисли в повітрі, як потрійний вирок.

– Це все?

Бланшар обернувся до мене.

– Ні. Вони кажуть, що ти байдужий до баб і що думаєш, нібито можеш мене перемогти.

Я прийняв виклик.

– Усе правильно.

– Так? Що ж, про мене тобі теж правду казали. За винятком того, що я в списку сержантів і в серпні переходжу до Відділу моралі Гайленд-Парку, а одним із заступників там єврей, що просто сниться – так любить боксерів. Він пообіцяв посприяти моїй подальшій кар'єрі й перевести до Центрального відділу судових приставів.

– Я вражений.

– Так? Хочеш почути щось іще більш вражаюче?

– Ну, давай.

– Свої перші двадцять перемог я отримав у боях із дурниками, яких спеціально підбирав мій менеджер. А ще – моя подруга бачила, як ти б'єшся

в «Олімпіку», і сказала, що якби тобі вирівняти зуби, то ти будеш красивий і, можливо, зможеш зі мною потягатися.

Мені все було невтямки, чи він хоче зі мною побитися, чи подружитися; чи він мене випробовує, дражнить мене, чи довіряє якусь важливу інформацію? Я показав на п'яного Томаса Дос Сантоса, що смикався уві сні.

- А як щодо мексикашки?

- Заберемо його завтра вранці.

- Ти забереш.

- Ну, ти теж причетний до затримання.

- О, ні, дзуськи!

- Добре, напарнику.

- Я тобі не напарник.

- Можливо, колись ним станеш.

- А може й не стану, Бланшаре. Ти, можливо, і працюватимеш у конторі, пишучи звіти та оформлюючи папери для різних шахраїв у центрі, а я відпрацюю свої двадцять років, вийду на пенсію й підшукаю собі простіше заняття.

- Можеш піти до федералів. Я знаю, що в тебе там є друзі у Відділі іноземних впливів.

- Ти мені ще цим дорікни.

Бланшар знову подивився у вікно.

- Як гарно. Нагадує красиву листівку. «Дорога мамусю, як прикро, що ти прогавила міжетнічні заворушення на сході Лос-Анджелеса».

Томас Дос Сантос заворушився і пробурмотів:

- Inez? Inez? Que? Inez?[9 - Інєс? Інєс? Що? Інєс? (Ісп.)]

Бланшар знайшов у коморі старе шерстяне пальто й накинув його на Дос Сантоса. Додаткове тепло, здавалося, заспокоїло його; мурмотіння затихло.

- Cherchez la femme[10 - Шукайте жінку (фр.)], - промовив Бланшар. - Так, Бакі?

- Що?

- Шукайте жінку. Навіть заливши сливи, наш друг Томас не може забути Інєс. Ставлю десять до одного, що, коли він вирушить до газової камери, вони будуть поруч.

- Можливо, він визнає провину. Від п'ятнашки до позиттєвого. Вийде за двадцять років.

- Ні. Він покійник. Шерше ля фам, Бакі. Запам'ятай це.

Я пройшовся будинком, шукаючи місце, де можна б прилягти поспати, і нарешті зупинився на спальні внизу із жорстким ліжком, занадто коротким,

як на мої ноги. Вкладаючись до сну, я слухав далекі сирени та постріли. Поступово задрімав, і снилися мені мої дуже нечисленні жінки.

До ранку погроми затихли, залишивши після себе затягнуте сажею небо, засипані розбитими пляшками з-під алкоголю, покинутими кийками та бейсбольними битами вулиці. Для транспортування свого дев'ятого в 1943 році тяжкого злочинця до в'язниці Бланшар викликав машину з відділу Голленбек, і, коли патрульні забирали в нас Томаса Дос Сантоса, той розревівся. Ми з Бланшаром потиснули одне одному руки й пішли до центру різними дорогами. Він – до офісу окружного прокурора писати звіт про впійманого кишенькового злодія, а я – у Центральний відділок на наступне чергування.

Муніципалітет Лос-Анджелеса заборонив костюми зумерів, а ми з Бланшаром знову почали розмовляти лише на перекличках. Усе, про що він так впевнено сказав тієї ночі в порожньому будинку, збулося.

Його підвищили до сержанта й перевели до Відділу моралі Гайленд-Парк на початку серпня, а за тиждень Томас Дос Сантос вирушив до газової камери. Минуло три роки, я продовжував працювати в Центральному відділку. Та ось одного ранку, поглянувши на дошку оголошень, де публікувалася інформація про переходи та підвищення по службі, я побачив у верхній частині списку: Бланшар, Ліланд К., сержант; з 15 вересня 1946 року переводиться із Відділу моралі Гайланд-Парк до Центрального відділу судових приставів.

І, звичайно, ми стали напарниками. Озираючись назад, я розумію тепер, що ніякого пророчого дару в нього не було, просто завзято працював, намагаючись забезпечити власне майбутнє, тоді як я до свого просто невпевнено котився. І це його «шерше ля фам», сказане байдужим голосом, досі мене переслідує. Тому що наша співпраця була нічим іншим, як заплутаною дорогою до Жоржини. І, врешті-решт, вона повністю нами оволоділа.

І. Вогонь і Лід

Глава 1

Шлях до нашої співпраці почався без мого відома із відродження чуток про поєдинок Бланшар-Блайхерт.

Я повертався після довгого дня чергування, який провів у засідці, підстерігаючи порушників швидкості на Бункер-Гілл. Моя книжечка із квитанціями була геть списана, а мозок після восьмигодинного стеження за рогом Другої та Водрі зовсім не працював. Проходячи через кімнату для зібрань, де відбувалася планерка копів, я краєм вуха зачепився за сказану Джонні Фогелем фразу:

– Вони не билися вже багато років, та й Горралл заборонив підпільні бої, так що не думаю. Мій старий на короткій нозі із Єврейчиком, і той каже, що якби Джо Луїс був білий, він би поставив на нього.

Том Джослін штурхнув мене ліктем.

– Це вони про тебе говорять, Блайхерте.

Я подивився на Фогеля, що стояв неподалік, розмовляючи з іншим поліцейським.

– Ну, давай, Томмі, розповідай.

Джослін посміхнувся.

– Ти знаєш Лі Бланшара?

– Звичайно.

– Ха! Він працює тепер судовим приставом.

– Можна подумати, я не знаю.

– Гаразд, ну, а як тобі таке? Напарник Бланшара виходить на пенсію. Ніхто не думав, що він звалить, але він збирається. Їхній начальник – заступник окружного прокурора Елліс Лоу. Колись він узяв під крилечко Лі, а тепер шукає когось йому в напарники. Подейкують, що він небайдужий до боксерів і хоче взяти тебе. Але старий Фогеля працює в Детективному Бюро, вони із Лоу – друзбани, і він зі штанів вистрибує, аби прилаштувати на це місце свого хлопця. Чесно кажучи, я не думаю, що хтось із вас двох має відповідну кваліфікацію. Я, з іншого боку...

Я здригнувся, але все-таки, аби продемонструвати Джосліну, що мені все одно, віджартувався.

– Зубки в тебе дрібненькі для клінчів. У клінчах важливо вміти кусатися. А робота судовим приставом – суцільні клінчі.

Але мені було не все одно.

Тієї ночі я сидів на сходах у себе під помешканням і дивився на гараж, у якому зберігалися дві мої боксерських груші – велика та мала, архів газетних вирізок, програмки з боїв та рекламні листівки. Я думав про те, що бився я нівроку, але недостатньо добре, про те, що постійно намагався схуднути, тоді як міг набрати десять фунтів і виступати із важковаговиками, про бої із вайлуватими мексиканцями в середній вазі у «Ігл Рок Легіон Голл», куди мій старий ходив на збори Німецько-американського союзу. Напівважка вага – то була нічийна територія, і спочатку я вважав, що її створено спеціально для мене. Зі своїми 80 кілограмами я міг танцювати навшпиньки всю ніч, завдаючи прицільні хуки, а мій лівий джеб витримав би хіба що бульдозер.

Але бульдозерів у напівважкій вазі не було, тому що будь-який спраглий слави боець, який набрав 80 кіло, починав жерти як не в себе, аби увійти до категорії важковаговиків, навіть якщо заради цього доводилося пожертвувати половиною своєї швидкості і значною частиною сили удару. Напівважка вага гарантувала безпеку. Там можна було без проблем заробляти по п'ятдесят доларів. Напівважка вага означала, що Брейвен Даер писатиме про мене замітки в «Times», що мій старий та його друзани-антисеміти носитимуть мене на руках, а також – що я залишатимуся великим цабе, аж поки не залишу Глассел-Парк та Лінкольн-Гайтс. Словом, досягну свого максимуму, не дуже при цьому надриваючись.

А потім з'явився Ронні Кордеро.

Це був мексиканець з Ель-Монте, що виступав у середній вазі, з різкою силою в обох руках та крабоподібною манерою захисту – високий, лікті притиснуті до боків, щоби відбивати удари в корпус. Йому було всього лише дев'ятнадцять, і, як для своєї ваги, він мав великі кістки, а отже, потенційно міг наростити м'язи і стрибнути на дві категорії вище – до важковаговиків, де крутилися грубі гроші. На його рахунку була серія із чотирнадцяти перемог нокаутом у перших раундах в «Олімпіку», де він швидко поклав на ринг усіх топів Лос-Анджелеса в середній вазі. Вдосконалюючись і прагнучи потягатися із кимось сильнішим, він кинув мені виклик на сторінках «Геральд».

Я знав, що він зжере мене живцем. Я знав, що програш цьому мексиканчиківі знищить мій образ місцевої знаменитості. Я знав, що ухиляння від двобою мені зашкодить, але сам бій мене уб'є. Я почав шукати, куди б утекти. Непоганими варіантами здавалися армія, військово-морський флот чи морська піхота, потім рознесли Перл-Гарбор, і вони стали виглядати ще краще. Потім старого розбив інсульт, він втратив роботу та пенсію й почав харчуватися дитячими кашками через соломинку. Я отримав відстрочку від військової служби і влаштувався до поліції Лос-Анджелеса.

Я бачив, у якому напрямку рухаються мої думки. Бики із ФБР допитувалися, ким я сам себе вважаю: німцем чи американцем, і чи не хочу я довести свій патріотизм, допомагаючи їм. Намагаючись не думати про це, я зосередив увагу на коті моєї хазяйки, що зачався на даху гаража, вистежуючи пташку. Коли він стрибнув, я визнав, що мені дуже хотілося, аби побрехеньки Джонні Фогеля виявилися правдою.

Судові пристави були зірками у світі поліцейських. Вони виглядали доглянуто, носили цивільне й могли їздити на цивільному автомобілі. Пристави займалися насправді серйозними злочинцями, а не розганяли бухарів біля бару «Опівнічна Місія». Судові пристави працювали в офісі окружної прокуратури, поруч із Відділом детективів, а потім вечеряли із мером Боуроном, якщо він мав настрій слухати їхні історії.

Ці думки мене засмутили. Я спустився в гараж і гамселив малу грушу, поки мої руки не почала зводити судома.

Протягом наступних кількох тижнів я патрулював на півночі нашої дільниці. На підмогу мені дали гладкого новачка на ім'я Сідвелл, ще зовсім пацана, який відслужив три роки у військовій поліції в Панамі. Він хапався за кожне мое слово із раболіпним завзяттям дресированого песика, і був у такому захваті від роботи поліцейського, що після завершення чергування крутився у відділку, розводячи теревені із тюремними наглядачами, знущаючись із фотороботів злочинців у роздягальнях, луплячи по них рушником, поки хтось прямо не казав, що йому час уже валити додому.

Він не мав відчуття такту й міг говорити із ким завгодно про що завгодно. Однією із його улюблених тем для розмов був я, та й усі плітки відділку він переповідав також мені.

Я не звертав уваги на більшість чуток: що начальник управління Горралл формує збірну з боксу і що забере мене до судових приставів, якщо я погоджуся за неї виступати разом із Бланшаром; що нібито Елліс Лоу, окружний прокурор, до війни виграв купу грошей, ставлячи на мене, і тепер вирішив віддячити; що Горралл скасував своє розпорядження щодо заборони підпільних боїв, і тепер якась шишка хотіла мене ошасливити й у той же час набити собі кишень, ставлячи на мене. Ці казочки звучали дуже вже

неправдоподібно, хоча я знав, що бокс тепер став для мене чимось другорядним. Єдине, що я зрозумів, – так це те, що на місце у Відділі судових приставів претендують лише двоє, Джонні Фогель і я.

Фогель мав батька, що працював у тому ж відділі; на моєму боці було лише шість перемог над слабшими суперниками п'ять років тому. Розуміючи, що єдиний спосіб конкурувати із кумівством – це привести себе до ладу, я почав тренуватися, сів на дієту і стрибав на скакалці, поки не перетворився знову на гарного, вихудлого напівважковаговика. Потім я став чекати.

Глава 2

Я вже з тиждень тримався на 80 кілограмах. Мені, виснаженому тренуваннями щонаочі, снилися стейки, чілі-бургери та пироги з кокосом. Я вже настільки не сподівався на місце судового пристава, що був готовий продати його за порцію свинячої відбивної у якійсь забігайлівці, коли сусід, який доглядав мого старого за двадцять баксів на місяць, подзвонив і розповів, що він знову страждає фігнею, обстрілюючи місцевих псів із пневматичної рушниці й спускаючи всю соціальну допомогу на журнали для дівчаток і моделі літаків. Наближався той момент, коли я мав щось із ним зробити, бо тепер кожен беззубий забулдига, що траплявся мені на чергуванні, нагадував збожеволілого Дольфа Блайхерта. Я якраз спостерігав за одним таким стариганом, що, хитаючись, ішов вулицею, коли заговорила рація, назавжди змінивши моє життя.

– 11-А-23, зателефонуйте у відділок. Повторю: 11-А-23, зателефонуйте у відділок.

Сідвелл штовхнув мене.

– Нас викликають, Бакі.

– Відізвися.

– Диспетчер сказав подзвонити у відділок.

Я повернув ліворуч і припаркувався, а потім показав на телефонну будку на розі.

– Скористайся маленьким ключиком поруч із наручниками.

Сідвелл послухався, але майже одразу похмурий повернувся до машини.

– Тебе терміново викликають до начальника Відділу детективів, – сказав він.

Я спершу думав, щось трапилося зі старим. Із важким серцем я проїхав шість кварталів до будівлі мерії, залишив машину на Сідвелла, потім піднявся ліфтом до офісу начальника відділу Тада Гріна на четвертому поверсі. Секретарка провела мене до свята святих боса – його кабінету, де на обтягнутих шкірою кріслах сиділи Лі Бланшар, купа якихось важливих начальників і худий, мов павук, чувак у твідовому костюмі-трійці.

– Офіцер Блайхерт, – сказала секретарка й залишила нас.

Я стояв, усвідомлюючи, що моя уніформа висить на мені, як намет. Обстановку розрядив Бланшар.

– Панове, це Бакі Блайхерт. Бакі, зліва направо в уніформі – інспектор Маллой, інспектор Стенсленд і начальник Грін. Цей джентльмен у костюмі – заступник окружного прокурора Елліс Лоу.

Я кивнув, і Тад Грін вказав на порожній стілець, що стояв перед ними. Я сів, Стенсленд вручив мені пачку паперів.

– Прочитайте, офіцере. Це редакційна стаття Брейвена Даера для наступного суботнього випуску «Times».

Вгорі сторінки стояла дата – 14 жовтня 1946, а просто під нею великими літерами було надруковано заголовок – «Вогонь і лід. Найкращі в Лос-Анджелесі». Нижче йшов наступний текст:

До війни Місту Ангелів пощастило мати двох місцевих бійців, які народилися та вирости у якихось лічених кілометрах одне від одного, але за стилем різних, ніби лід і вогонь. Клишоногий Лі Бланшар – справжній вітряк у шкіряних рукавицях, від ударів якого на сидіння довкола рингу розсипалися іскри. А холоднокровний і зібраний Бакі Блайхерт нагадував льодяну брилу, яку неможливо розтопити. Він міг танцювати на пальцях краще за степіста Білла Робінсона, а його швидкі і влучні джеби перетворювали обличчя опонентів на відбивні, схожі на ті, що подають у ресторані Майка Лімана. Обидва вони були поетами: Бланшар – поет грубої сили, Блайхерт – поет швидкості й хитрості. На двох вони здобули перемогу в 79 боях, програвши лише чотири. У ринзі, як і в таблиці елементів, ніщо не зрівняється із вогнем та льодом.

Містер Вогонь та Містер Лід ніколи не билися одне з одним. Їх розділили вагові категорії. Але почуття обов'язку об'єднало їх, і обидва чоловіки приєдналися до поліцейського управління Лос-Анджелеса, продовжуючи битися поза рингом – тепер воюючи зі злочинцями. У 1939 році Бланшар розкрив таємницю пограбування «Бульвар-Сітізен Банку» і впіймав серійного вбивцю Томаса Дос Сантоса; Блайхерт відзначився під час «погромів зутерів» у 43-му. І тепер вони обидва офіцери поліції: 32-річний Містер Вогонь – сержант Відділу судових приставів; 29-річний Містер Лід – патрульний небезпечного району в центрі Лос-Анджелеса. Нещодавно я запитав їх обох, чому вони покинули ринг заради служби в поліції. Їхні відповіді достатньо промовисті:

Сержант Бланшар: «Кар'єра бійця не вічна, а от задоволення від служіння суспільству – так».

Офіцер Блайхерт: «Я би хотів боротися із більш небезпечними супротивниками, а саме – зі злочинцями та комуністами».

Лі Бланшар і Бакі Блайхерт багато чим пожертвували заради служби своєму місту, і в день виборів, 5 листопада, пропонують зробити виборцям у Лос-Анджелесі те ж саме – проголосувати за проект позики на \$5 млн, що підуть на модернізацію обладнання поліції Лос-Анджелеса та 8 % підвищення зарплати для всього персоналу. Пам'ятайте приклад, який подали нам Містер Вогонь та Містер Лід. У день виборів голосуйте за поправку «Б».

Дочитавши, я повернув сторінки інспектору Стенсленду. Він почав було щось говорити, але Тад Грін зупинив його, поклавши руку йому на плече.

– Скажіть нам, що ви думаєте про це, офіцере. Тільки відверто.

Я скотнув слину, аби мій голос звучав якомога спокійніше.

– Хитро.

Стенсленд почервонів, Грін та Маллой усміхнулися, Бланшар голосно розсміявся.

– Поправка «Б», – заговорив Елліс Лоу, – цього разу, швидше за все, провалиться, але є шанс знову її протягнути на виборах наступного року. Ми б...

– Еллісе, перепрошую, – втрутився Грін і звернувся до мене: – Однією з причин майбутнього провалу проекту позики є те, що громадськість дуже незадоволена рівнем нашої роботи. Під час війни нам просто не вистачало рук, і деякі із працівників, яких ми тоді взяли, виявилися із гнильцею та зіпсували репутацію нам усім. Окрім того, після завершення війни в нас з'явилося до холери новачків, тоді як багато старих-добрих копів пішли у відставку. Для того, аби привабити кращих хлопців, нам необхідно перебудувати два відділки й запропонувати вищу ставку. Усе це коштує грошей, а в листопаді виборці нам їх не дадуть.

Я почав розуміти, що до чого.

– Це була ваша ідея, прокуроре, – заявив Маллой. – Скажіть йому.

– Можу дати руку на відсіч, – промовив Лоу, – що ми можемо протягнути цю поправку в 47-му. Але ми повинні підвищити лояльність до поліції. Нам треба укріпити моральний дух усередині самої поліції, і тому необхідно вразити виборців нашими працівниками. Міцні білі боксери – це не абищо, Блайхерте. Ви це знаєте.

– Це ми з тобою, так? – подивився я на Бланшара.

Він підморгнув.

– Вогонь і лід. Розкажіть йому решту, Еллісе.

Лоу зморщився на таке фамільярне звертання, але продовжив:

– Пропоную провести між вами поєдинок у десять раундів у спортивному залі Академії. Брейвен Даер – мій близький друг, він розрекламує його у своїй газеті. Квитки зробимо по два долари за штуку, половина з поліцейських, половина з громадян. Виручка піде на благодійну програму для поліцейських. Потім створимо збірну поліції з боксу. Усі – міцні білі хлопці. Члени команди отримуватимуть один вихідний робочий день на тиждень, аби навчати дітей із неблагополучних родин прийомам самозахисту. Ну й максимальний розголос аж до виборів у 47-му.

Усі дивилися на мене. Я зацаїв подих, очікуючи, що зараз пролунає пропозиція перейти у Відділ судових приставів. Коли ж ніхто нічого не сказав, я кинув косий погляд на Бланшара. Верхня частина його корпусу виглядала доволі брутально й потужно, але на животі вже були помітні жирові складки, до того ж, я був молодший, вищий і, напевно, швидший. Не встигнувши обдумати відмову, я сказав:

– Я – за.

Начальники зустріли моє рішення оплесками; Елліс Лоу вишкірився, як акула.

– Дата – 29 жовтня, за тиждень до виборів, – сказав він. – І ви обидва можете використовувати спортзал Академії як вам заманеться. Десять раундів – це трохи забагато для боксерів, що давно не займалися, але коротший бій виглядатиме непристойно. Згодні?

– Або виглядатимемо, як комуністи, – фиркнув Бланшар.

Лоу знову продемонстрував акул'ячий вишкір.

– Так, сер, – відповів я.

Інспектор Маллой підняв фотокамеру.

– А ну, синку, дивився, зараз звідси вилетить пташка, – процвірінкав він.

Я встав і посміхнувся, не розтискаючи вуст; хлопнув спалах. У мене в очах закружляли зірки, на своїх плечах я відчував дружні поплескування, а коли від мене нарешті відстали й до мене вернувся зір, я побачив перед собою Елліса Лоу.

– Я покладаю на тебе великі сподівання, – сказав він. – І якщо вони виправдаються, то незабаром ми можемо стати колегами.

«Ах ти ж, хитрий виродку», – подумав я, але відповів:

– Так, сер.

Лоу потиснув мені руку своєю немічною рукою й пішов. Я протер очі, проганяючи останні зірочки, і зрозумів, що кімната порожня.

Спускаючись ліфтом на перший поверх, я все думав про різні способи повернути втрачену вагу. Бланшар, мабуть, важив усі 90 кілограмів, і якби я вийшов на ринг зі своїми старими-добрими 80 кіло, то він би мене просто вимотав і завалив. Я вагався, до якої би забігайлівки податися, коли вийшов на парковку й побачив свого майбутнього противника – він розмовляв із якоюсь жінкою, що пускала кільця сигаретного диму в бездоганно чисте небо.

Я наблизився. Бланшар, спершись на патрульну машину, щось жестами пояснював жінці, що зосереджено випускала кільця – по три-чотири за раз. Коли я підійшов, вона стояла до мене в профіль – злегка піднята голова, вигин спини, однією рукою спирається на автомобільні дверцята. Каштанове волосся, підстрижене «під пажа», що торкалося плечей та довгої, тонкої шиї; облягаючий модний жакет і вовняна спідниця лише підкреслювали її тендітність.

Бланшар помітив мене й штовхнув її ліктем. Вона видихнула дим і обернулася. Зблизька я розгледів сильне, красиве обличчя із несиметричними рисами: високе чоло, що робило її зачіску дурнуватою, ніс із горбинкою, повні губи та великі темно-карі очі.

– Кей, це Бакі Блайхерт. Бакі, Кей Лейк, – представив нас Бланшар.

Жінка загасила цигарку.

– Привіт, – сказав я, зацікавившись раптом, чи це не та сама подруга, з якою Бланшара звела доля під час розслідування пограбування «Бульвар-Сітізен Банку».

Вона не була схожа на бандитську кралю, навіть якщо взяти до уваги, що вона вже не перший рік живе із копом.

– Я кілька разів бачила ваші бої, – у її голосі раптом почувся протяжний степовий акцент. – Ви тоді перемогли.

– Я завжди перемагав. Ви шанувальниця боксу?

Кей Лейк похитала головою.

– Лі мене туди тягав ледь не силою. До війни я вивчала образотворче мистецтво, то ж приносила свій блокнот і робила замальовки боксерів.

Бланшар обійняв її за плечі.

– Вона змусила мене покинути підпільні бої. Казала, що не хоче, аби я лупив хлопців, як сидорових кіз.

Він почав картинно зображати побитого боксера, що ледве тримається на ногах, і Кей Лейк відхитнулася від нього. Кинувши на неї швидкий погляд, Бланшар продемонстрував на уявному суперникові кілька джебів із лівої і прямих правих. Дивлячись на нього, подумки я наніс йому кілька ударів у відповідь у щелепу та корпус.

– Спробую завалити тебе не зразу, – сказав я.

Кей зацінила мою ремарку, Бланшар лише посміхнувся.

– У мене пішло кілька тижнів, аби уламати її на цей бій. Я обіцяв їй нову машину, аби лише не бухтіла.

– Не обіцяй неможливого.

Бланшар засміявся й підійшов до Кей.

– Хто це все взагалі придумав? – спитав я.

– Елліс Лоу. Він потурбувався, аби я опинився в його відділі, потім мій напарник пішов у відставку, і Лоу почав прикидати, як би замінити його на тебе. Він попросив Брейвена Даера написати цю чухню про вогонь і лід, а потім розповів усе Горраллові. Він ніколи би на це не пішов, але все вказувало на те, що проект позики із тріском провалиться, тому він погодився.

– І поставив на мене? А якщо я переможу, то перейду до нього у відділ?

– Типу того. Самому окружному прокуророві ця ідея не до вподоби, він вважає, що з нас будуть нікудишні напарники. Але він прогнунвся – Горралл і Тад Грін його все-таки переконали. Особисто я майже сподіваюся, що ти переможеш. Якщо ти програєш, то мені всучать Джонні Фогеля. Він – гладкий і смердючий пердун, а його старий – найбільша скалка в дупі в Центральному відділі та відданий песик Єврейчика. Крім того...

Я ткнув Бланшара пальцем у груди.

– А тобі з цього всього що перепаде?

– Ну, на мене також ставлять. Моя дівчинка любить красиві брязкальця, а я не хочу її засмучувати. Чи не так, крихітко?

– Ага, продовжуй говорити про мене в третій особі. Я це обожаю.

Бланшар підняв руки, ніби здаючись; у темних очах Кей заблищали іскри. Відверто зацікавлений цією жінкою, я спитав:

– А що ви думаєте про все це, міс Лейк?

Тепер у її погляді застрибали бісенята.

– З естетичних причин я сподіваюся, що ви обидва добре виглядатимете з голим торсом. Але з точки зору моралі я сподіваюся, що поліцейське управління Лос-Анджелеса буде засуджене за проведення цього фарсу. А щодо фінансів – я сподіваюся, що Лі переможе.

Бланшар засміявся й закрив капот машини, забувши про своє марнославство, я теж посміхнувся на весь рот. Кей Лейк дивилася мені просто у вічі, і я вперше з подивом відчув, що ми з Містером Вогнем стаємо друзями. Простягнувши йому руку, я сказав:

– Вдало тобі програти.

Лі потиснув мою руку і відповів:

– Навзаєм.

Кей подивилася на нас, як на двох пришелепкуватих дітлахів. Я підняв капелюха й попрощався з нею, а коли пішов, Кей покликала мене: «Двайте!», і я здивувався, звідки вона знає моє справжнє ім'я. Коли я обернулася, вона сказала:

– Ти був би просто красенем, якби зробив щось зі своїми зубами.

Глава 3

Наш поєдинок став головною темою для розмов спершу в Управлінні поліції, а потім – і в усьому Лос-Анджелесі. Протягом наступної ж доби після статті Брейвена Даера в спортивній рубриці «Times» у касах спортзалу Академії розмели всі квитки. Лейтенант із 77-ї вулиці влаштував тоталізатор серед поліцейських, і безумовним фаворитом він вважав Бланшара, тоді як справжні букмекери приймали ставки два до одного на те, що Містер Вогонь мене нокаутує, або п'ять до одного, що знову-таки Лі переможе по балах. Розміри ставок набували загрозливих масштабів, до того ж у кожному відділі діяв ще й свій окремий тоталізатор. Даер та Моррі Ріскінд із «Міррор» своїми колонками до гарячого ще й приском сипали, місцевий радіоведучий написав нашвидкуруч пісеньку під назвою «Танго Вогню й Льоду». Під джазовий мотив пристрасний голос наспівував: «Лід і вогонь – це вам не солодкий дотик до скронь; зійшлись вони так, що Боже боронь. Але, Вогню, ти запали, але, Льоде, ти остуди душу мою молоду, і я на всю ніч пропаду!»

Я знову став місцевою знаменитістю.

Під час переклику я дивився, як роблять ставки, і чув на свою адресу заохочувальні вигуки від копів, яких навіть не знав; товстун Джонні Фогель дивився на мене чортом щоразу, коли ми зустрічалися в роздягальні. Сідвелл, котрий знав усі плітки, казав, що двоє патрульних із нічної зміни поставили на кон свої автомобілі, а капітан Гарвелл вирішив не йти

у відставку до поединку. Чуваки із Відділу моралі припинили кошмарити букмекерів, тому що Міккі Коен щоденно приймав ставку на десять штук баксів і п'ять відсотків віддавав рекламній агенції, що займалася розкруткою проекту позики. Гаррі Кон, велика шишка із «Коламбія Пікчерс», поставив на мою перемогу по балах купу грошей, і в разі перемоги на мене чекав гарячий вікенд із Рітою Гейворт.

Усе це не мало жодного сенсу, а все ж мені було приємно. Аби не поїхати дахом, я викладався на тренуваннях так, як ніколи до цього.

Щодня після роботи я йшов до спортивного залу й прів. Ігноруючи Бланшара із його підлабузниками, а також офіцерів, що крутилися довкола мене, я бив велику грушу: лівий джеб, правий прямий, лівий хук. Підходи по п'ять хвилин, безперестанно пританцьовуючи навшпиньки. Я покликав собі в спаринг-партнери свого старого приятеля Піта Лукінса й молотив малу грушу, поки піт не заливав мені очі, а руки не ставали зовсім гумові. Я стрибав на скакалці й бігав наввипередки із бездомними псами пагорбамі Єлісейського парку, причепивши до ніг кілограмові гири й відпрацьовуючи удари на гілках дерев і кущах, що траплялися мені на шляху. А вдома я обжирався печінкою, біфштексами і шпинатом, після чого засинав, навіть не роздягнувшись.

Потім, за дев'ять днів до бою, я побачився зі своїм старим і зрозумів, що мені потрібні гроші.

Я навідував його раз на місяць, і тепер прямував до Лінкольн-Гайтс, відчуваючи провину за те, що не заявився одразу, як мені повідомили, що він знову іде з глузду. Аби загладити свою провину, я привіз подарунки: консерви із крамниці неподалік та конфісковані дівочі журнали. Під'їхавши до будинку, я зрозумів, що цього явно недостатньо.

Мій старий сидів на ганку, потягуючи із пляшки сироп від кашлю. Іншою рукою він тримав свій пневматичний пістолет, із якого валив по моделях літаків, розставлених на газоні. Я припаркувався й підійшов до нього. Його одяг був забльований, під тканиною випирали кістки, ніби їх повставляли йому абияк. З рота в нього смерділо, очі були жовті й вкриті плівкою, а шкіра під білою бородою вкрита венами. Я простягнув йому руку, аби допомогти піднятися, він розгнівано відштовхнув мене й забурмотів:

– Scheisskopf! Kleine Scheisskopf![11 – Засранець! Малий засранець! (Нім.)]

Я силоміць підняв його. Він впустив пістолета і пляшку із сиропом і сказав так просто, ніби ми бачилися лише вчора:

– Guten Tag, Dwight[12 – Доброго дня, Двайте (нім.).].

Я змахнув сльозу.

– Говори англійською, тату.

Старий вхопився за згин ліктя лівою рукою, а правою показав кулак.

– Englisch Scheisser! Churchill Scheisser! Amerikanisch Juden Scheisser![13 – Англійський гівнюк! Засранець Черчилль! Американо-жидівський гівнюк! (Нім.)]

Я залишив його на ганку і вирішив перевірити будинок. Вітальня була завалена деталями літаків і відкритими банками з квасолею, довкола яких гуділи рої мух; спальня була обклеєна фотографіями чизкейків, більшість із них – перевернуті догори дригом. У ванній кімнаті тхнуло застоєю

сечею, а в кухні біля напівпорожніх баночок із тунцем прогулювалися трое котів. Коли я підійшов ближче, вони зашипіли. Я кинув у їхній бік стільцем і повернувся до батька.

Він опирався на поручні ганку, вказуючи на свою бороду. Боячись, що він перекинеться, я взяв батька за руку і, намагаючись не розплакатися, сказав:

- Скажи щось, тату. Розізли мене. Розкажи мені, як тобі всього за місяць вдалося так засрати будинок.

Батько спробував вирватися. Я тримав його міцно, але потім трошки послабив хватку, побоюючись, що можу зламати руку.

- Du, Dwight? Du?[14 - Ти, Двайте? Ти? (Нім.)] - спитав він німецькою, і я зрозумів, що в нього знову стався напад і що він знову забув англійську.

Я спробував пошукати у власній пам'яті щось німецькою, але нічого не знайшов. Іще хлопчиком я так сильно його зненавидів, що змусив себе забути мову, якої він мене вчив.

- Wo ist Greta? Wo, mutti?[15 - Де Грета? Де мама? (Нім.)]

Я обійняв старого.

- Мама померла. У тебе не було грошей на бутлегерів, тому вона купила якийсь шмурдяк у негрів із Флетс. Це був денатурат, батьку. Вона осліпла. Ти упік її до лікарні, і вона стрибнула з даху.

- Грета!

- Чш-ш-ш, - я обійняв його міцніше. - Це було чотирнадцять років тому, тату. Дуже давно.

Старий спробував мене відштовхнути, але я посадив його під поручні ганку. Він хотів було вилаятися, але раптом його лице зблідло і я зрозумів, що він не може згадати потрібного слова. Тоді я заплющив очі і вилаявся сам:

- Ти знаєш, чого ти мені вартував, виродку? Я міг би стати копом із білосніжною репутацією, але вони дізналися, що мій батько - довбаний диверсант. Вони змусили мене здати Семмі та Ашіді. Семмі помер у Манзанарі. Я знаю, що ти вступив у той Німецько-американський союз просто по приколу, але ти повинен був здогадатися, що це погана ідея.

Я розплющив сухі очі; у погляді мого тата не було взагалі нічого. Я забрав руки з його плечей і сказав:

- Якби ти тоді хоч трохи про мене подумав, на мені тепер не було б тавра стукача. Але ти завжди був жадібним, егоцентричним козлом. Це ти вбив маму.

Я знав, як покласти кінець цьому балагану.

- Іди відпочивай, тату. Я подбаю про тебе.

Того дня я дивився, як тренується Лі Бланшар. Він проводив чотирехвилинні спаринги із довготелесими напівважковаговиками зі спортзалу на Мейн-стрит, і на рингу він поводився дуже агресивно. Рухаючись уперед, він

трохи прихилився та без кінця маневрував корпусом, його джеби були на диво добрими. Він не був «мисливцем за головами» або легкою мішенню, як мені думалося раніше, а коли він наносив удари в живіт, я відчував їх із відстані майже у двадцять метрів. Заробити гроші в поединку із ним було не так уже й легко, а тепер-то я збирався битися якраз заради грошей.

Зрештою, усе вирішували гроші.

Я поїхав додому й подзвонив листоноші на пенсії, що приглядав за моїм батьком, запропонувавши йому сотню баксів за те, аби він прибрав у будинку й до поединку не спускав очей із мого старого. Він погодився, і тоді я подзвонив старому приятелю з Академії, що працював у Відділі моралі Голлівуду, і попросив його підказати мені кількох букмекерів. Думаючи, що я хочу поставити сам на себе, він дав мені номери двох незалежних контор, одну, що належала Міккі Коену, і ще одну – Джеку Драгні. Незалежні й контора Коена ставили на Бланшара два до одного, але в Драгні приймали ставки й на мене. Це було результатом свіжих чуток про те, що я швидший і сильніший за Лі. Я міг підняти два бакси на кожному поставленому доларі.

Уранці я подзвонив і набрехав, нібито захворів, і черговий начальник купився на це, бо я був місцевою знаменитістю, та й капітан Гарвелл не дозволив би мене пресувати. Звільнивши собі цілий день, я зняв усі свої заощадження, продав усі свої казначейські облігації і взяв у банку кредит на дві тисячі доларів, у якості застави запропонувавши майже новий кабріолет «Шевроле» 1946 року випуску. З банку я полетів у Лінкольн-Гайтс до Піта Лукінса. Він погодився виконати мое прохання і вже за дві години подзвонив, аби відзвітувати.

Контора Драгні, куди я його відправив, прийняла його ставку на перемогу Бланшара нокаутом в останніх раундах, запропонувавши два до одного. Отже, якщо я ляжу у восьмому-десятому раундах, то чистими візьму більше восьми з половиною тисяч доларів – достатньо, щоби відправити старого до пристойної богадільні на два-три роки. Я продав місце у Відділі судових приставів за погашення старих боргів, а останні раунди – це була просто відмазка, аби не виглядати боягузом у власних очах. Це був рахунок, який мав оплатити хтось інший, і цим кимось мав стати Лі Бланшар.

За сім днів до поединку я нажер уже 87 кіло, збільшивши тривалість своїх пробіжок і довівши підходи до груші до шести хвилин. Двейн Фіск, офіцер, якого призначили моїм тренером та секундантом, попередив мене, щоб я не перегинав палицю, але я пропустив його слова повз вуха і продовжував збільшувати навантаження, зупинившись лише за дві доби до бою й перейшовши до гімнастичних вправ і вивчення тактики суперника.

Із глибини спортивного залу я спостерігав за спарингом Бланшара на ринзі. Я шукав недоліки в його манері атаки й оцінював його реакцію на дії спаринг-партнерів. Я помітив, що, входячи в клінч, він тісно притискав лікті до корпусу, аби відбивати удари, залишаючи його відкритим для різких аперкотів, так що цілком можна було ослабити його оборону й спровокувати на зустрічні хуки. Також я помітив, що найкращий свій удар – правий прямий – він наносив, відступаючи трохи ліворуч і роблячи фінт головою. Також стало зрозуміло, що дозволяти йому затискати себе біля канатів – це однозначна поразка, бо легших за себе опонентів він міг там тримати вічно, навалюючись ліктями й наносячи різкі удари в корпус. Підійшовши ближче, я помітив у Бланшара невеличкий шрам над бровою, так що слід було уникати ударів у це місце, аби поєдинок не зупинили через кровотечу. Це трохи дратувало, але довгий шрам під ребрами, на лівому боці, виглядав як місце, куди треба бити, аби зробити йому боляче.

– Принаймні, він добре виглядає без сорочки.

Я обернувся на голос. Кей Лейк уп'ялася в мене поглядом; краєчком ока я помітив, що Бланшар, відпочиваючи на табуретці між раундами, також не зводить із нас очей.

– А де ваш блокнот з ескізами?

Кей помахала Бланшарові; він, не знімаючи боксерських рукавичок, послав їй повітряний поцілунок. Пролунав гонг, і вони з партнером піднялися і знову почали боксувати.

– Я покинула малювання, – сказала Кей. – Виходило в мене не дуже, так що я змінила фах.

– На який?

– Спершу на медицину, потім – психологія, потім – англійська література, потім – історія.

– Обожаю жінок, які знають, чого вони хочуть.

– Я теж, – посміхнулася Кей. – Тільки ось жодної такої поки не знаю. А чого хочете ви?

Я окинув спортивний зал поглядом. На розкладних стільцях довкола рингу сиділо зо три-чотири десятки осіб, здебільшого копи після чергування або журналісти, більшість із них курили. Над рингом стояв туман, і яскраві прожектори, що світили зі стелі, надавали йому жовтавого блиску. Усі присутні не зводили очей із Бланшара та його напарника, усі вигуки та свисти були адресовані виключно йому – але без моєї участі й готовності помститися за старі справи усе це виглядало абсолютно безглуздо.

– Бути частиною цього. Ось чого я хочу.

Кей похитала головою.

– Ви покинули бокс п'ять років тому. Тепер у вас зовсім інше життя.

Я зіщулився від раптово агресивного тону цієї жінки і пробурмотів:

– Та ваш хлопець такий само невдаха, як і я, та й ви самі колись були просто дівулею із банди, поки він вас не підібрав. Ви...

Кей Лейк перервала мене, розреготавшись.

– Ви що, читали про мене в газетах?

– Ні. А ви про мене читали?

– Так.

Мені не знайшлося чим на це відповісти.

– Чому Лі покинув бокс? Чому пішов у поліцію?

– Полювання на зловмисників дає йому відчуття порядку. У вас є дівчина?

– Я бережу себе для Ріти Гейворт. А ви до всіх копів клеїтеся, чи я якийсь особливий?

З натовпу пролунали крики. Я поглянув у той бік і побачив, як спаринг-партнер Бланшара впав на підлогу. Джонні Фогель миттю піднявся на ринг і дістав у нього капю; у бідолаги з рота фонтаном бризнула кров. Я обернувся до Кей, вона зблідла й ховала обличчя в комір свого жакету.

– Завтра буде ще гірше, – сказав я. – Краще б вам залишитися вдома.

Кей здригнулася.

– Ні, це важливий момент для Лі.

– Він наказав вам прийти?

– Ні. Він ніколи би так не вчинив.

– Божечки, який вразливий.

Кей полізла в кишеню за сигаретами, потім підкурила.

– Ага, тільки в нього характер простіший за ваш.

Я відчув, як червонію.

– І ви завжди разом, так? У радості й печалі, і так далі?

– Ми стараємося.

– То чого ж ви тоді не одружитесь? Ці всі співмешканки – начальство цього не любить, і за нагоди вони йому це пригадають.

Кей випустила колечко диму, а потім поглянула на мене.

– Ми не можемо.

– Чому ні? Ви давно живете разом. Він заради вас покинув бокс. Він дозволяє вам фліртувати з іншими чоловіками. Як на мене, це був би чудовий союз.

У натовпі знову закричали. Кинувши погляд у їхній бік, я побачив, як Лі гамселить іншого бійця. Я мимоволі почав рахувати удари, звук яких віддавав луною по всьому залові. Але за кілька секунд зловив себе на цьому й зупинився. Кей кинула недопалок у бік рингу і сказала:

– Мені час іти. Щастя, Двайте.

Так мене називав лише мій старий.

– Ви не відповіли на моє питання.

– Ми не спимо разом, – відповіла вона й мені нічого не залишалося, окрім як провести її здивованим поглядом.

Я прокрутився тоді в спортзалі ще годину чи близько того. Ближче до вечора почали прибувати репортери й оператори, які прямували просто до рингу, де Бланшар роздавав удари своїм слухняним песикам. У мене з голови не йшли останні слова Кей, а також її раптові зміни настрою – за мить сміх і посмішка зникали, поступаючись місцем смуткові. Коли я почув, як якийсь журналюга заволав на весь зал «Хей, та тут і Блайхерт!», то хутко вибіг на парковку до свого двічі закладеного «Шевроле». Від'їжджаючи, я

розумів, що мені не хочеться нікуди їхати й не хочеться нічого робити, окрім як дізнатися все про цю жінку, що так раптово увірвалася в моє життя і накрила мене хвилиною свого смутку.

Тому я вирішив проїхатися в центр і пошукати щось про неї в архіві.

Клерк в архіві «Геральд», перебуваючи під враженням від мого значка, провів мене до столу для читання. Я розповів йому, що мене цікавить пограбування «Бульвар-Сітізен Банку» й судовий процес над упійманим злодієм, а також, що, на мою думку, це сталося десь на початку року, бо суд відбувався вже десь восени. Він пішов, і вже за десять хвилин повернувся із двома величезними, обтягнутими шкірою альбомами. Сторінки газет було приклеєно до важких чорних картонних аркушів, розташованих у хронологічному порядку, і мені довелося перегорнути випуски з 1 по 12 лютого, перш ніж я знайшов те, що шукав.

Одинадцятого лютого 1939 року банда, до якої входило четверо осіб, здійснила напад на автомобіль інкасаторів на одній із затишних Лос-Анджелеських вуличок. Використавши для відвернення уваги кинутий посеред дороги мотоцикл, грабіжники обеззброїли охоронця, який залишив машину, аби подивитися, що трапилося. Погрожуючи приставленим до його горла ножом, вони змусили інших двох охоронців, які перебували в машині, пустити їх усередину. Опинившись у салоні, вони приспали їх усіх хлороформом, зв'язали й замість шести мішків із готівкою залишили шість мішків, наповнених обрізками телефонних книг.

Потім один із грабіжників повів автомобіль до центру Голлівуду, тоді як троє інших перевдяглися в заздалегідь приготовану уніформу, ідентичну інкасаторській. Далі ця трійця зайшла до «Бульвар-Сітізен Банку» на розі Юкка та Івар, взявши з собою мішки з різаним папером, і менеджер провів їх до сховища. Один із грабіжників вирубив менеджера, двоє інших тим часом напхали повні мішки справжніх грошей і вирушили до дверей. Тоді четвертий зловмисник увійшов до банку й зібрав усіх співробітників. Потім вони так само загнали їх до сховища, приспали, зв'язали й закрили. Грабіжники якраз виходили на вулицю, коли просто перед ними загальмували патрульні, що отримали сигнал про пограбування банку. Поліцейські закликали зловмисників здатися, але ті відкрили вогонь, поліцейські почали стріляти у відповідь. У підсумку двох розбійників було вбито на місці, а ще двом вдалося втекти із чотирма мішками немаркованих п'ятдесяти-і стодоларових банкнот.

Не знайшовши жодних згадок про Вланшара чи Кей Лейк, я перегорнув на тиждень уперед і почав читати статті про розслідування цієї справи, яке проводила поліція Лос-Анджелеса.

Убитих грабіжників упізнали. Ними виявилися приїжджі із Сан-Франциско Чік Геер та Макс Оттенс, про зв'язки яких у Лос-Анджелесі не було відомо нічогоісінько. Інших двох злодіїв свідки пограбування описати не могли, бо ті були в насунутих на самі очі кашкетах і сонцезахисних окулярах. На місці нападу на машину інкасаторів свідків взагалі не виявилось, а самих інкасаторів вирубили настільки швидко, що вони не встигли розгледіти своїх нападників.

Звіт про пограбування займав другу й третю сторінки, що зазвичай присвячені скандальній хроніці. Цю тему цілих три дні вів Біво Мінс, який навіть висмоктав із пальця версію про те, що за втікачами погналися ще й хлопці із банди Багсі Сігелла, бо нібито перед банком фальшиві інкасатори встигли обнести одну із галантерейних крамниць, що належала Багсі. Сігел, мовляв, поклявся знайти грабіжників, навіть якщо ті двоє втекли не з його грошима, а з банківськими.

Колонки Мінса продовжували розкручувати цю тему, і я знову перегорнув кілька сторінок, поки не натрапив на такий заголовок від 28 лютого: «Колишній боксер, що тепер працює в поліції, допоміг розкрити криваве пограбування банку».

У статті було повно слів похвали на адресу Містера Вогню, але фактів там було малувато. Офіцер Ліланд Бланшар, 25 років, Лос-Анджелеський поліцейський із Центрального відділу і колись популярний боець, що виступав на «Голлівуд Легіон Стедьом», через своїх «друзів по рингу» та «інформаторів» вийшов на Роберта «Боббі» де Вітта, який нібито стояв за гучним пограбуванням «Бульвар-Сітізен Банку». Бланшар передав цю інформацію куди слід, і поліцейські прийшли з обшуком до будинку де Вітта у Веніс-Біч. Вони знайшли гори марихуани, уніформу інкасаторів та мішки для грошей із пограбованого банку. Де Вітт свої провини не визнавав, але це його не врятувало. Йому висунули обвинувачення за двома пунктами статті про озброєне пограбування, п'ятьма пунктами статті про напад з обтяжуючими обставинами, одним пунктом статті про крадіжку авто й одним пунктом по статті за зберігання наркотичних речовин. Його взяли під охорону без права внесення застави. Але про Кей Лейк досі не було ані згадки.

Втомившись від копів та грабіжників, я почав гортати сторінки далі. Де Вітт, уродженець Сан-Бердо, що мав три судимості за сутенерство, продовжував волати на всю горлянку, що його підставили хлопці Сігела або поліцейські: Сігел, мовляв, міг це підлаштувати, бо де Вітт іноді заходив на його територію, поліцейські – бо ім треба було на когось повісити справу «Бульвар-Сітізен Банку». Він не мав алібі на день пограбування й наполягав, буцімто не був знайомий із Чіком Геером, Максом Оттенсом і тим четвертим, якого досі розшукували. Відбувся суд, присяжних йому переконати також не вдалося, і він отримав на всю катушку: десять пожиттєвих у в'язниці Сан-Квентіна.

І нарешті в номері від 21 червня з'явилася перша згадка про Кей. «Подружка гангстера закохалася в копа! Зав'язала? Тепер заміж?» – кричав заголовок. Окрім самого тексту, було надруковано її та Лі Бланшара фотографії, а також зроблену поліцейськими світліну Боббі де Вітта – чувака зі злим обличчям і фраерською зачіскою. Стаття нагадувала про перебіг розслідування пограбування «Бульвар-Сітізен Банку» й участі в цьому Бланшара, а потім з'явилися раптом солодкі нотки:

...на момент пограбування в де Вітта жила вразлива 19-річна молода дівчина Кетрін Лейк, що прибула на захід із Сью-Фоллс, Південна Дакота, у 1936 році не в пошуках голлівудської слави, але в пошуках знань. Так, вона отримала свій диплом, але в кримінальних коледжах.

– Я жила в Боббі, тому що мені не було куди йти, – розповіла Кей Лейк репортеру «Геральд Експрес» Еггі Андервуду. Тривала Велика депресія, роботи майже не було. Я іноді прогулювалася неподалік від тієї нічліжки, де винаймала собі койку, і якось одного разу познайомилася з Боббі. Він виділив мені власну кімнату у своєму домі і сказав, що допоможе вступити до коледж, якщо я буду прибирати в будинку. Обіцянки свої він не дотримався, але отримала я більше, ніж розраховувала.

Кей думала, що Боббі де Вітт був музикантом, але насправді він виявився наркодилером та сутенером.

– Спершу він ставився до мене добре, – розповіла Кей, – але потім почав змушувати пити настоянку опію й на цілий день закривав у будинку, аби я відповідала на телефонні дзвінки. Потім стало ще гірше.

Кей Лейк відмовилася розповісти детальніше, що означає це «іще гірше», але арешт де Вітта за участь у кривавому пограбуванні 11 лютого її анітрохи не здивував. Вона знайшла собі кімнату в жіночому гуртожиткові в Калвер-Сіті, і коли обвинувачення викликало її свідчити в суді над де Віттом, вона це зробила – хоча й до чортиків боялася свого колишнього «благодійника».

– Це був мій обов'язок, – сказала вона. – І, звичайно, на суді я познайомилася із Лі.

Лі Бланшар та Кей Лейк закохалися одне в одного.

– Як тільки я побачив її, то зрозумів, що пропав, – розповів офіцер Бланшар. – Це мій типаж. Вона мала важке життя, але я допоможу їй розібратися.

Лі Бланшар не з чуток знає, що таке трагедія. Коли йому було 14 років, зникла його дев'ятирічна сестра. Її так і не знайшли.

– Думаю, саме тому я покинув бокс і пішов у поліцію, – сказав він. – Полювання на злочинців дає мені відчуття порядку.

Ось так із трагедії почалася історія кохання. Але чим усе закінчиться?

– Тепер для мене найважливіше – освіта й Лі, – каже Кей Лейк. – Я знову щаслива.

Віриться, що завдяки підтримці Лі Бланшара в Кей усе буде добре.

Я закрив альбом. Нічого нового, за винятком інформації про сестру, що зникла безвісти багато років тому, я не дізнався. Але все це змусило мене замислитися про те, скільки сталося важливих і недобрих речей: Бланшар, що відмовляється від слави й покидає бокс; маленька дівчинка, яку, очевидно, було згвалтовано й викинуто десь на смітник; Кей Лейк, що знюхалася із хлопцями по обидва боки закону. Знову відкривши підшивку, я поглянув на Кей сім років тому. Навіть у свої дев'ятнадцять вона виглядала занадто розумною, аби сказати ті слова, які вклав їй у уста Біво Мінс. Те, що її зобразили такою наївною дурепою, мене розлютило.

Я віддав альбоми клеркові і вийшов із будівлі, намагаючись зрозуміти, що ж саме я шукав. Очевидно, щось більше, ніж просто доказ безневинності її флірту. Безцільно кружляючи містом, аби вбити час і виснажитися так, щоби проспати потім до обіду, я раптом зрозумів, що після того, як я прилаштував старого та втрачу шанси перейти у Відділ судових приставів, Кей Лейк та Лі Бланшар залишаться єдиними людьми, на яких я зможу розраховувати в майбутньому, а отже, мені слід було дізнатися про них якомога більше.

Я зупинився в забігайлівці на Лос-Феліс і зжер королівських розмірів стейк зі шпинатом і порцією дерунів, а потім вирушив на Голлівудський бульвар і Сансет-Стрип. Але цікавих фільмів у кінотеатрах не було, а клуби на Сансет виявилися занадто дорогими для зірки-одноденки. У Догені довга смуга неонових вогнів скінчилася, і я попрямував до пагорбів. На Малголлленд у засідках сиділо повно копів і їхати в бік пляжу мені вже не захотілося.

Нарешті, втомившись їздити, я, як законотримачний громадянин, припаркувався. Небо в мене над головою обстрілювали прожектори кінотеатрів у Вествуд-Віледж, я дивився, як вони освілюють скупчення низьких хмар. Було в цьому щось гіпнотичне, і я дозволив цьому видовищу повністю мене захопити. Мого зачарування не могли зіпсувати навіть

автомобілі, що літали туди й назад по Малголенд-Драйв, а коли вогні згасли, я поглянув на свій годинник і з'ясував, що вже за північ.

Потягнувшись, я поглянув униз на вогні, що досі горіли в кількох будинках, і подумав про Кей Лейк. Між рядками прочитаного в газетній статті я уявляв, як вона обслуговує Боббі де Вітта та його друзів, можливо, що й за гроші, така собі гангстерська домогосподиня на опіумі. Це виглядало ймовірно, але огидно, ніби я зраджував те, що виникло між нами. Останні слова Кей почали виглядати дуже правдоподібно, і мені стало цікаво, як Бланшар може жити із нею, не володіючи нею повністю.

Вогні будинків один за одним згасли, і я залишився сам. З пагорбів потягнуло холодним вітром; я здригнувся й раптом усе зрозумів.

Ти виграєш бій. Спітнілий, відчуваючи смак крові, заведений, ти не хочеш зупинятися. Чуваки, які щойно підняли на тобі грошей, приводять тобі дівчину. Профі, напівпрофі або просто шукачку пригод. Ви займаєтеся цим у роздягальні або на заднім сидінні, де вам постійно не вистачає місця й іноді ви вибиваєте ногами бокове скло. А потім ти виходиш на публіку, тебе оточують люди, намагаючись бодай торкнутися тебе – і ти знову на сьомому небі від щастя. Це стає ще однією частиною гри, одинадцятим раундом десятираундового поединку. А коли ти повертаєшся до звичайного життя, це перетворюється на слабкість. Залишивши бокс, Бланшар це зрозумів, і тепер хотів захистити від цього свою любов до Кей.

Я сів у машину й поїхав додому, думаючи про те, чи наважуся я колись сказати Кей, що в мене немає жінки, тому що секс смакує мені кров'ю, смолою й нагадує процес зашивання рани.

Глава 4

Ми вийшли із роздягальень одночасно, під звук гонгу. Штовхаючи двері, я відчував, як мене переповнює адреналін. За дві години до бою я пожував великий стейк, проковтнувши сік і виплюнувши м'ясо, і тепер відчував, що мій пот відгонить запахом звірячої крові. Пританцьовуючи навшпиньки, я продерся у свій куток рингу крізь найбільший натовп, який мені колись доводилося бачити на боксерському поединку.

Тренажерний зал був забитий під зав'язку, глядачі зайняли не лише трибуни, але й усі вузькі проходи. Кожен із присутніх, здавалося, аж розривався від крику, люди в проходах смикали мене за халат і вимагали крові. Бокові ринги забрали, центральний же був залитий ідеальним квадратом яскраво-жовтого світла. Схопившись за нижній канат, я переліз через нього.

Рефері, якийсь старий хрін із нічних патрульних, розмовляв із Джиммі Ленноном, що з такої нагоди приїхав сюди коментувати двобій, на один вечір залишивши «Олімпію»; неподалік від рингу я помітив Стена Кентона, Місті Джун Крісті, Міккі Коена, мера Боурона, Рея Мілланда і купу іншого начальства в цивільному. Кентон помахав мені; «Прорвемося!» – крикнув я йому у відповідь. Він усміхнувся, і я теж вишкірився публіці. Почувся схвальний рев. Раптом рев посилювався; я обернувся й побачив, що на рингу з'явився Бланшар.

Містер Вогонь вклонився в мій бік, я відповів йому серією коротких ударів. Двейн Фіск усадив мене на мій стілець. Я зняв халат і відкинувся назад, широко розкинувши руки на канати. Бланшар зайняв подібну позицію;

ми заплющили очі. Джиммі Леннон жестом попросив рефері відійти у нейтральний кут, і з прожекторів на стелі спустили круглий мікрофон. Леннон схопив його й закричав, перекикуючи рев натовпу:

– Пані та панове, поліцейські та ті, хто бажає Лос-Анджелесу тільки найкращого, настав час для танго Вогню й Льоду!

Натовп збожеволів, люди почали дерти горлянки й тупотіти ногами. Леннон почекав, поки вони заспокоються, а потім усміхнувся:

– Сьогодні ми станемо свідками десятираундового поединку у важкій вазі. У білому куті в білих трусах поліцейський Лос-Анджелеса із сорока трьома перемогами, чотирма поразками і двома нічиїми на рахунку, із вагою в 92 кілограми. Зустрічайте, пані та панове, Здоровило Лі Бланшар!

Бланшар скинув халат, поцілував рукавички і вклонився на всі чотири сторони. Леннон дав глядачам трошки побожеволіти, а потім, піднявши голос, майже закричав:

– А в чорному куті із вагою в 89 кілограмів Лос-Анджелеський поліцейський, що має на своєму рахунку тридцять шість перемог і жодної поразки – Верткий Бакі Блайхерт!

Я насолоджувався останніми «ура!» на свою адресу, вдивляючись в обличчя глядачів біля рингу і вдаючи, ніби не збираюся зливатися. Галас у спортзалі стих, я вийшов у центр рингу. Підійшов Бланшар, рефері пробурмотів якісь слова, яких я не розчув; ми із Вогнем стукнулися рукавичками. Страшенно наляканий, я повернувся у свій кут, Фіск вставив мені капю. Потім пролунав гонг, і все закінчилося, утім, лише починаючись.

Бланшар насідав. Я зустрів його в центрі рингу, зробив кілька подвійних джебів, але він пригнувся й залишився стояти переді мною, злегка похитуючи головою. Проманувшись, я продовжував рухатися ліворуч, не проявляючи особливої активності й бажаючи його бити правою.

Його першим ударом був лівий боковий хук у корпус. Я вгадав його і, ступивши вперед, відповів коротким лівим у голову. Хук Бланшара прийшовся мені по спині. Це був один із найсильніших ударів, що я пропускав у своєму житті. Він тримав свою праву руку занадто низько, і я провів прицільний аперкот, а коли Бланшар підняв руки, захищаючись, то отримав двієчку по ребрах. Відступаючи, аби він не зміг мене дістати або ув'язатися в клінч, я пропустив удар у шию з лівої. Удар був потужний, і я почав кружляти рингом, пританцьовуючи на пальцях.

Бланшар переслідував мене. Я залишався поза зоною досяжності, відповідаючи йому різкими ударами в голову, що без кінця похитувалася, бо більшість ударів досягали цілі, і нагадував собі, що треба бити нижче, аби не влучити в шрам над бровою. Бланшар тримав стійку й намагався проводити бокові удари в корпус. Я відступав і переходив у контратаку. Через якийсь час фінти Бланшара й мої удари синхронізувалися, але мені вдалося провести кілька влучних хуків йому по ребрах.

Я кружляв і пританцьовував, осипаючи його ударами. Бланшар продовжував мене переслідувати й шукати дірок у моєму захисті, аби нанести один вирішальний удар. Раунд добігав кінця, і раптом я зрозумів, що втратив орієнтацію в ринзі – через сліпуче світло й сигаретний дим я не бачив канатів. Лише на мить я відвернув голову, і мені тут же прилетів важкий удар у скроню.

Я захитався й відступив у напрямку білого кута рингу, Бланшар кинувся за мною. У мене в голові гуділо, а у вухах стояв дзвін, ніби там вибухнула ядерна бомба – із тих, що ми скинули на Японію. Я підняв руки, аби захистити обличчя, Бланшар одразу осипав мене градом ударів з обох рук, намагаючись збити мій захист. У голові стало трохи ясніше і, підскачівши до Містера Вогню, я обійняв його ведмежою хваткою, ми зав'язли в клінці. Я тримав його міцно, з кожною секундою до мене поверталися сили, і я, похитуючись, виштовхував нас двох у центр рингу. Нарешті втрутився рефері: «Брейк!» Я не відпускав Бланшара, і нас довелося розняти.

Я відступив, у голові розвиднілося, у вухах уже не дзвеніло. Бланшар наблизився до мене, зовсім не закриваючись. Зробивши фінт лівою, я змусив його вийти просто під мій прямий правий. Здоровило Лі Бланшар раптом сів на дупу.

Не можу сказати, хто здивувався сильніше. Бланшар сидів і отетеріло слухав, як рефері рахує до десяти; я відійшов в нейтральний кут. Бланшар звівся на рівні ноги на рахунок «сім», і тепер уже в напад пішов я. Але Містер Вогонь уперся, широко розставивши ноги, повен рішучості піти або зі щитом, або на щиті. Ми були майже на відстані удару, коли між нами став рефері й закричав:

– Гонг! Гонг!

Я повернувся у свій кут. Двейн Фіск вийняв мою капу і витер мене вологим рушником. Я дивився на вболівальників, що захоплено мені аплодували. На кожному обличчі було написано те, що я вже зрозумів і сам: Бланшарові сьогодні буде непереливки. І на мить мені подумалося, що кожен із цих голосів благає мене не зливати бою.

Фіск глянув на мене, вставив капу і прошипів:

– Не підходь до нього! Тримайся на відстані! Не підставляйся під удар!

Пролунав гонг, Фіск зійшов із рингу; Бланшар почав наближатися. Він тепер тримався рівно і провів серію ударів, жоден із яких не досягнув своєї цілі, час від часу відступаючи і приміряючись до прямого правого. Я продовжував пританцьовувати на пальцях, наносячи здалека подвійні удари і намагаючись встановити ритм, який змусив би його розслабитися і відкритися.

Більшість моїх ударів були влучними; Бланшар продовжував пресингувати. Я провів правий йому по ребрах, він відповів мені тим самим. Зійшовшись на короткій відстані, ми обмінювалися ударами в корпус, але, оскільки не вистачало місця для розмаху, ці удари більше нагадували якусь возню, до того ж Бланшар опустив голову і притиснув підборіддя до ключиці, вочевидь, побоюючись моїх аперкотів.

Ми трималися на близькій дистанції, обмінюючись несильними ударами по руках та плечах. Я постійно відчував міць Бланшара, але не відступав, бажаючи трохи його поганяти, перш ніж перевіряю задуманий мною трюк. Я вже фактично почав серйозну позиційну війну, але раптом Містер Вогонь змінив тактику і став більше нагадувати містера Лід.

У розпал обміну ударами в корпус Бланшар раптом відступив на крок назад і влучив мені з лівої в живіт. Удар вийшов болючий, я відступив назад, збираючись знову почати пританцьовувати. Спиною я налетів на канати й підняв руки, захищаючи обличчя, але, перш ніж я встиг ухилитися, отримав два удари по нирках. Опустивши руки, я пропустив лівий хук у підборіддя.

Відскочивши від канатів, я завалився на коліна. Від щелепи до мозку проносилися спазми пекельного болю; у тумані я бачив, як рефері просить Бланшара відійти в нейтральний кут. Я став на одне коліно і схопився за нижній канат, але втратив рівновагу і впав на живіт. Бланшар на той момент був уже в нейтральному куті і його я, на щастя, не бачив. Я глибоко дихав; свіже повітря трохи привело мене до тями. Повернувся рефері й знову почав рахувати, на рахунок «шість» я спробував піднятися. Коліна підгиналися, але все ж я зміг стояти рівно. Бланшар роздавав наліво й направо повітряні поцілунки, мене це роздратувало, і я почав дихати так часто, що в мене майже вискочила капа. Дорахувавши до восьми, рефері витер мої рукавички об свою сорочку і подав Бланшарові сигнал продовжувати бій.

Я не пам'ятав себе від гніву та приниження. Бланшар наближався до мене зовсім розслаблено, навіть не стиснувши кулаки, ніби все зі мною було вже ясно. Як тільки він з'явився в зоні моєї досяжності, я зустрів його рішуче, проводячи обманний удар. Бланшар легко ухилився – ніби саме цього він і чекав, і, аби вже покінчити зі мною, наніс разючий правий прямий. Але, коли він відступав, я кинувся в контратаку і з усієї дурі в'їхав йому правою в носа. Його голова відкинулася назад, я додав лівий хук у корпус. Від захисту Містера Вогню нічого не залишилося. Я провів різкий аперкот. Коли він, хитаючись, відкинувся на канати, пролунав гонг.

– Ба-кі! Ба-кі! Ба-кі! – скандував натовп, коли я повертався у свій кут.

Я виплюнув капю і жадібно задихав. Я дивився на вболівальників і розумів, що мій план має провалитися, що сьогодні я відгамселю Бланшара, а потім видю із Відділу судових приставів усі бабки, які вони піднімуть на тоталізаторах, і вже на них відправляю старого в богадільню та впиватимуся почестями.

– Порви його! Порви його! – кричав мені Двейн Фіск.

Судді біля рингу посміхалися – я послав ім у відповідь кривозубий привіт від Бакі Блайхерта. Фіск влив мені до рота воду із пляшки, я прополоскав горло і сплюнув. Лиш він дав мені понюхати нашатию і вставив назад капю, як знову пролунав гонг.

Тепер почався обережний бокс – мій коник.

Протягом наступних чотирьох раундів я пританцьовував, кружляв по рингу й наносив удари здалеку, використовуючи перевагу в довжині рук, не дозволяючи Бланшарові загнати мене в кут або до канатів. Я зосередився на одній-єдиній мішені – його шрамові над бровою – і бив, бив, бив у це місце лівою рукою. Коли удар виходив влучним, Бланшар автоматично підіймав руки і я різко робив крок уперед і бив його правою в живіт. Половина ударів Бланшара в корпус також досягала своєї мети, і кожного разу, коли його удар влучав у ціль, у мене підкошувалися ноги й перехоплювало подих. До кінця шостого раунду брови Бланшара перетворилися на криваве місиво, а на моїх ребрах і боках було чітко видно сліди його ударів. Ми обидва почали видихатися.

Сьомий раунд був позиційною війною двох вимотаних бійців. Я намагався не наближатися до нього й атакувати здалека; Бланшар тримав високу стійку, витираючи кров із брів і намагаючись більше не пропускати в них ударів. Кожного разу, коли я наближався й наносив удари по його рукавичках або животі, він відповідав мені ударами в сонячне сплетіння.

Бій нагадував уже не війну, а борюкання. Чекаючи на початок восьмого раунду, я помітив на своїх трусах краплі крові; вигуки «Ба-кі! Ба-кі!» боляче віддавалися у вухах. У протилежному куті тренер Бланшара обробляв

Його брови кровоспинним олівцем і заклеював пластирем. Я розвалився на стільці, Двейн Фіск обливав мене водою та розминав плечі. Усі шістдесят секунд перерви я не зводив очей із Бланшара, уявляючи на його місці мого старого, намагаючись роздрочити себе, аби ненависті вистачило на наступні дев'ять хвилин.

Пролунав гонг. Я на ватяних ногах попрямував у центр рингу. Бланшар, знову в стійці, пішов мені назустріч. Його ноги тремтіли так само, як і мої.

Я несильно вдарив його. Бланшар відбив удар, та й наступні також відбив, намагаючись обмежити мені простір для дій. Мої ноги відмовлялися відступати назад. Після одного з ударів я відчув, як від його брови відклеюється пластир. Коли я побачив, що обличчя Бланшара заливає кров, у мене в животі похололо. Коліна підігнулися, я виплюнув каплю і відкинувся на канати. І тут же він кинув у мене, ніби бомбу, удар правої руки. Здавалося, ніби цей снаряд був запущений дуже здалека і я маю час на те, аби захиститися. Я зібрав у кулак правиці всю свою ненависть і вдарив просто в закривавлену мішень перед собою. Я відчув хруст носової перегородки, який важко сплутати із чимось іншим, потім усе залили чорний та жовтий кольори. Я подивився на сліпуче світло і відчув, що мене піднімають. Невідь-звідки поруч зі мною з'явилися Двейн Фіск і Джиммі Леннон, вони тримали мене попід руки.

– Я переміг, – сплюнув я кров'ю та словами.

– Не сьогодні, приятелю, – відповів Леннон. – Ти програв. Нокаут у восьмому раунді.

Коли я все зрозумів, то засміявся і зняв рукавички. Останнє, про що я подумав перед тим, як вимкнутися, що я все-таки заробив батькові на дім престарілих і до того ж – чесно.

На вимогу лікаря, який обстежував мене після бою, мені дали десять днів вихідних. На ребрах не було живого місця, щелепа неймовірно розпухла, а удар, після якого я вимкнувся, розхитав мені шість зубів. Пізніше коновал розповів мені, що я зламав Бланшарові носа, а на брови йому наклали двадцять шість швів. Зважаючи на ушкодження, яких ми одне одному завдали, судді зійшлися на тому, що бій завершився із нічийним результатом.

Піт Лукінс забрав мій виграш, і ми разом відправилися шукати богадільню для мого старого, поки не знайшли пристойну – «Віллу Короля Давида» у Міракл-Майл. За дві штуки баксів на рік та п'ятдесят баксів на місяць, що відраховувалися із його соціальної допомоги, мій старий отримав окрему власну кімнату, триразове харчування та дуже багато «групових заходів». Більшість старих тут були євреї, і мені страшенно подобалося, що решту свого життя божевільний фріц проведе у ворожому таборі. Ми з Пітом привезли його туди, а коли ми поїхали, він уже фліртував із головною медсестрою та витріщався на кольорову дівчину, що застинала його ліжко.

Після цього я надовго закрився у своєму помешканні, читав і слухав джаз по радіо, харчуючись морозивом та супами, – єдиною їжею, яку я міг зараз перетравлювати. Я був задоволений тим, що бився на повну, і при цьому підняв немало бабла.

Без кінця дзвонив телефон. Я знав, що це або репортери, або поліцейські, які бажають висловити мені своє співчуття, – я нікому не відповідав. Я не

слухав спортивних новин і не читав газет. Мені хотілося перестати бути місцевою знаменитістю, а досягти цього можна було лише відсидівшись.

Мої рани загоювалися, і вже за тиждень мені кортіло повернутися на службу. Після обіду я часто сидів на сходах на задньому дворі й дивився, як кіт моєї хазяйки полює на птахів. Чіко вже вистежив собі жертву й був готовий накинутися на неї, як я почув грубий голос:

– Ти ще не знудився?

Я озирнувся. На східцях стояв Лі Бланшар. На бровах були шви, ніс – приплюснутий і багрянний. Я засміявся і відповів:

– Майже.

Бланшар зажав великі пальці за ремінь.

– Підеш працювати зі мною у Відділі?

– Що?

– Не придурюйся, ти все почув. Капітан Горралл дзвонив, аби особисто тобі це сказати, але ж ти від усіх морозишся.

Я затремтів.

– Але ж я програв. Елліс Лоу сказав...

– Та плювати, що там сказав Елліс Лоу. Ти що, газет не читаєш? Учора виборці проголосували за проект позики, і цілком можливо, що це сталося лише тому, що ми влаштували для них шикарне шоу. Горралл сказав Лоу, що Джонні Фогель може гуляти лісом, і що він бере тебе. То як, тобі потрібна ця робота?

Я зійшов по сходах і простягнув йому руку. Бланшар потиснув її та підморгнув.

Ось так ми і стали напарниками.

Глава 5

Головний офіс Відділу судових приставів знаходився на шостому поверсі мерії, між Відділом убивств та Кримінальним відділом Окружної прокуратури. Насправді це виявився відгороджений невеликий простір із двома столами, котрі стояли одне напроти одного, із двома шафами, під зав'язку напханими папками та мапою округу Лос-Анджелес, що закривала все вікно. Від кабінетів начальника Відділу судових приставів та окружного прокурора Барона Фіттса – його боса – нас відділяли двері із зернистого скла із табличкою на них: «ЗАСТУПНИК ОКРУЖНОГО ПРОКУРОРА ЕЛЛІС ЛОУ». Але від Відділу убивств, де було повно столів і стіни якого були обліплені звітами, фотороботами злочинців та найрізноманітнішими інструкціями, нас не відділяло нічого. На нашій території на більш побитому столі стояла табличка, на якій красувався напис «СЕРЖАНТ Л. БЛАНШАР». Себто, стіл навпроти був мій, і коли я сів на стілець, то уявив, як поруч із телефоном стоятиме дерев'яна табличка з іменем «ОФІЦЕР Д. В. БЛАЙХЕРТ».

Я був один на всьому шостому поверсі. Було лише трохи за сьому ранку, і я у свій перший день приперся так рано на роботу лише для того, аби насолодитися можливістю не носити уніформу. Капітан Горралл, з яким я розмовляв телефоном, попередив мене, що я повинен з'явитися на роботу на восьму ранку 17 листопада, і що день розпочинається із планерки, де зачитується звіт щодо всіх злочинів, скоєних за минулий тиждень, і що для всіх поліцейських та працівників кримінального відділу Окружної прокуратури це обов'язково. Потім Лі Бланшар та Елліс Лоу мали розповісти мені детальніше про роботу, і лише після цього я міг приступити до полювання на злочинців.

На шостому поверсі розташовувалися елітні відділи: тут розслідували вбивства, сліdkували за моральним обличчям суспільства, шукали грабіжників та банківських шахраїв, крім того тут знаходилися Відділ судових приставів та Центральний відділ детективів. Це були володіння копів-профі й тих, хто хотіли щось довести, відтепер це був і мій дім. Я вдягнув найкращу свою спортивну куртку та штани, а в новенькій кобурі знаходився мій службовий револьвер. Кожен із працівників поліції завдячував мені особисто восьмивідсотковим зростанням своєї заробітної платні після вдалого голосування за п'яту поправку. Усе лише починалося. Я відчував, що готовий до всього.

За винятком повторного бою. О 7: 40 офіс почав наповнюватися поліцейськими, що бухтіли щось про похмілля, про ненависні понеділки і про новачка відділу – Бакі Блайхерта, легковаговика, який перетворився на справжнього монстра. Я заचाївся в себе за столом, поки не почув, як вони входять до зали зібрань. Коли галас затих, я підійшов до дверей із написом «КІМНАТА ДЛЯ ІНСТРУКТАЖУ ДЕТЕКТИВІВ». Коли я відчинив двері, мене зустріли оваціями.

Це були оплески у військовому стилі, близько сорока чоловіків піднялися зі своїх місць, в унісон плескаючи в долоні. Просто перед собою я побачив чорну дошку із написаним на ній крейдою: «8 %!!!» Поруч із дошкою стояли Лі Бланшар та якийсь блідий товстун із начальства. Я привітався із Містером Вогнем. Він посміхнувся у відповідь, товстун став за кафедрою й постукав по ній кісточками пальців. Овації вщухли; усі розсілися по місцях. Я пройшов до стільця в кінці кімнати й також сів; товстун ще раз постукав по кафедрі, вимагаючи тиші.

– Офіцере Блайхерте, працівники Центрального відділу детективів, розслідування вбивств, злочинів проти моралі, банківських шахрайств і так далі, – промовив він. – Ви вже знайомі із сержантом Бланшаром та містером Лоу, а я – капітан Джек Тірні. Ви із Лі справжні герої для нас сьогодні, сподіваюся, вам сподобалися влаштовані на вашу честь овації, бо наступних ви не отримаєте, поки не вийдете на пенсію.

Усі засміялися. Тірні постукав по кафедрі й заговорив у мікрофон.

– Гаразд. Пореготали та й годі. Послухайте звіт за тиждень до 14 листопада 1946 року. Прошу уважно, це серйозно. По-перше, три напади на алкогольні крамниці вночі на 10, 12 та 13 листопада, усе поруч, на відстані десяти кварталів по Джефферсон-стрит, у зоні відповідальності Університетського відділку. Свідки бачили двох неврівноважених білих підлітків з обрізами, очевидно, наркомани. У хлопців з Університетського відділку немає ніяких доказів, і їхній начальник просить залучити до розслідування наших хлопців із Відділу розслідування пограбувань. Лейтенанте Рулі, зайдіть до мене о дев'ятій, обговоримо це питання. Інших дуже прошу поспілкуватися зі своїми інформаторами, грабіж у виконанні наркоманів – неприємна штука.

– А тепер рушимо на схід. У барах китайського кварталу з'явилося повно ні за ким не закріплених проституток. Вони обслуговують своїх клієнтів просто в припаркованих автомобілях, тим самим обламуючи копійчину дівчатам Міккі Коена, що пасуться на цій території. Нічого серйозного, якщо розібратися, але Міккі це не до вподоби, як і китайцям, бо дівчата Міккі працюють у нічліжках на Аламеда-стрит, які належать китайцям. Рано чи пізно може рвонути, тому я хочу заспокоїти власників барів і затримати всіх проституток Чайнатауна впродовж 48 годин. Пізніше на тижні капітан Горралл виділить нам із десятків хлопців із нічної зміни для облав, а Відділ моралі хай прогляне усі досье на проституток і дасть нам фотки тих, хто пасеться в центральних районах. Цим займатимуться двоє осіб із Центрального відділу під керуванням Відділу моралі. Лейтенанте Прінгле, зайдіть до мене о 9:15.

Тірні зупинився й потягнувся, окинув кімнату поглядом і помітив, що більшість офіцерів ведуть нотатки. Проклинаючи себе за те, що й сам не подумався до такого, я почув, як капітан знову вдарив по кафедрі – цього разу двома руками, і сказав:

– А ще пограбування будинку на Банкер-Гілл, яким займалися сержанти Фогель та Кьоніг. Фріці, Білле, чи читали звіт Відділу встановлення особистості?

Двоє чоловіків, що сиділи в кількох рядах переді мною, вигукнули:

– Ні, капітане!

– Ні, сер!

Мені було добре видно профіль старшого із них – як дві краплі води схожого на товстуну Джонні Фогеля, тільки ще гладшого.

– Раджу вам ознайомитися із ним, – сказав Тірні, – відразу після планерки. Усім іншим, хто не бере участі в розслідуванні цієї справи, повідомляю, що в одному з будинків, поруч із шафою, де зберігається столове срібло, знайшли море відбитків. Усі вони належать білому чоловікові на ім'я Коулман Волтер Мейнард, тридцять один рік, дві ходки за содомію. Вірняк – гвалтівник дітей. В окружній комісії з дострокового звільнення нічого на нього немає. Він жив у нічліжці на розі Чотирнадцятої та Бонні-Брей, але раптом змотався звідти, якраз коли почалися ці пограбування. У Гайленд-Парку сталися чотири випадки згвалтування дітей, усі – маленькі хлопчики віком близько восьми років, і всі чотири випадки – нерозкриті. Можливо, це Мейнард, а, можливо, і ні, але ніщо не заважає нам його зловити й відправити в подорож до Сан-Квентін. Фріці, Білле, над чим іще ви працюєте?

Білл Кьоніг нахилився над блокнотом; Фріц Фогель прокашлявся і промовив:

– Ми займаємося готелями в центрі. Зловили кількох зламувальників та кишенькових злодіїв.

Тірні постукав по кафедрі пальцем.

– Фріці, а цими зламувальниками були часом не Джеррі Катценбах та Майк Перді?

– Так, сер, – почулося зітхання із місця Фогеля.

– Фріці, вони настукали одне на одного?

– Ем-м-м, так, сер...

Тірні закотив очі

– Розповідаю тим, хто раптом не в курсі, хто такі Джеррі та Майк. Це – два гомики, що звили собі любовне гніздечко в будинку матері Джеррі в Ігл-Рок. Вони сплять одне з одним від створення світу, але якщо вони раптом сваряться, і їм свербить у дупі потрахатися із кимось у тюрязі, вони стукають одне на одного. У підсумку – усі задоволені. А вже за ґратами наші голубчики починають доносити на інших ув'язнених, за що їх випускають раніше. Боже, та ця волинка тягнеться з часів, коли Мей Вест ще була цнотлива! Фріці, чим іще ви займалися?

Пролунав сміх. Біллі Кьоніг піднявся, аби подивитися, кому це там так весело. Фріц Фогель потягнув його вниз за рукав пальта, а потім сказав:

– Сер, ми робимо дещо для містера Лоу. Привозимо йому свідків.

Бліді обличчя Тірні раптом почервоніло.

– Фріці, я начальник Відділу детективів, а не містер Лоу. На містера Лоу працюють сержант Бланшар та офіцер Блайхерт, а не ви з сержантом Кьонігом. Отже, забудьте про все, що вам сказав містер Лоу, дайте спокій кишеньковим злодіям і приведіть мені Коулмана Волтера Мейнарда, поки він не згвалтував ще якогось хлопчика, ясно? На дошці оголошень висить список його потенційних спільників, пропоную вам усім із ним ознайомитися. Мейнард може переховуватися в одного із них.

Я помітив, що Лі виходить із кімнати через бокові двері. Тірні погортав папери на кафедрі і сказав:

– Ось інформація, яку вам варто знати, на думку шефа Гріна. Протягом останніх трьох тижнів хтось підкидає на цвинтарі Санта-Моніка та Гоуер порізаних на шматки котів. До відділку Голлівуду вже прийшло з півдесятка заяв із цього приводу. За словами лейтенанта Девіса із 77-ї вулиці, це візитна картка молодіжних негритянських банд. Більшість котів підкидають увечері в четвер, саме тоді, коли для чорних відкрито каток у Голлівуді, так що, можливо, щось у цьому і є. Потусуйтеся там, поговоріть із вашими інформаторами, якщо раптом щось рознюхаєте – перекажіть сержантові Голлендеру в Голлівудський відділок. Що ж, переходимо до убивств. Расс?

До кафедри вийшов високий, сивий чолов'яга в бездоганному двобортному костюмі; капітан Джек плюхнувся на найближчий вільний стілець. Високий чоловік виглядав більше схожим на суддю або успішного адвоката, ніж копа. Він нагадав мені одного лютеранського проповідника, який товаришував із батьком, поки той Німецько-американський союз не опинився в переліку організацій-диверсантів. Офіцер, що сидів поруч зі мною, прошепотів:

– Лейтенат Міллард. Номер два у Відділі вбивств, але насправді він там грає першу скрипку. Ще той добрячок.

Я кивнув і почав слухати, що нам розповість своїм м'яким голосом лейтенант.

– ... і слідчий вважає, що Руссо-Нікерсон наклав на себе руки. Крім того, ми займаємося наїздом і втечею із летальним підсумком, що сталася на розі Піко та Фігероа 10 листопада. Нам вдалося встановити, що це був за автомобіль – седан «Лассель» 1939 року, покинутий. Зареєстрований на 42-річного мексиканця на ім'я Луїс Крус, що мешкає за адресою будинок 1349, Альта-Лома-Віста в Південній Пасадені. Крус був двічі засуджений, обидва рази – за пограбування. Його дружина запевняє, що він давно кудись заподівся, а машину вкрали іще у вересні. Вона підозрює в цьому

двоюрідного барта Круса, 39-річного Армандо Вільяреала, який також зник без вісті. Ми з Гаррі Сірсом допитали свідків по гарячих слідах, і вони стверджують, що в машині сиділо двоє чоловіків-мексиканців. Гаррі, маеш що додати?

Лицем до присутніх обернувся низький чоловік із розтріпаною зачіскою. Кілька разів скотнувши слину, він почав розповідати, заікаючись:

- Дружина К-к-круса спить із к-к-кузином. Заяв п-п-про викрадення машини н-н-не надходило, а с-с-сусіди к-к-кажуть, що дружина хоче п-п-підставити к-к-кузину, щоби К-к-крус нічого не дізнався.

Гаррі Сірс раптом сів на місце.

- Дякую, напарнику, - посміхнувся йому Мілард. - Панове, Крус та Вільяреал тепер вважаються порушниками закону про умовне покарання та втікачами. Ордери на їхній арешт уже виписано. І ось ще одне: ці двоє - ще ті бухарі, разом у них набереться понад сотня затримань за керування автомобілем у нетверезому стані. Алкаші, які збивають людей і тікають, - це серйозна загроза, так що давайте-но їх упіймаємо. Капітане?

Тірні встав і рывкнув:

- Розійтися!

Мене оточили поліцейські, простягаючи руки та поплескуючи по спині або намагаючись товарисько потріпати за підборіддя. Я терпів це, поки всі не розійшлися й не з'явився Елліс Лоу, що поблискував значком студентського клубу на піджаку.

- Не треба було тобі вступати із ним у ближній бій, - сказав він. - Ти вигравав по очах на думку всіх трьох суддів.

Я полянув на нього впритул.

- П'яту поправку прийнято, містере Лоу.

- Так. Але деякі твої покровителі втратили гроші. Тут я радив би тобі бути обережнішим. Не профукай цієї можливості, як ти профукав бій.

- Ти вже готовий, лузере?

Голос Бланшара врятував мене. Я пішов із ним, перш ніж встиг профукати щось іще.

Ми сіли до автомобіля Бланшара - «Форда»-купе 40-го року із незаконно прикріпленою під панеллю керування рацією - і вирушили на південь. Поки їхали, я спостерігав за вуличним життям Лос-Анджелеса, а Лі щось там розп'якував про роботу.

- ...здебільшого ми займаємося терміновими важливими справами, але іноді шукаємо свідків для Лоу. Не надто часто - зазвичай песиком на побігеньках у нього працює Фріці Фогель, а вантажником - Біллі Кьоніг. Обидва - ще ті засранці. Так чи інакше, іноді в нас тут трапляється штиль, і тоді ми повинні іздити по інших відділках і перевіряти, чи нема в них ордерів, виданих місцевими судами. У кожному відділкові поліції Лос-Анджелеса ордерами займається по двоє людей, але вони більшу частину робочого часу розгрібають скарги, так що ми ніби як повинні їм допомагати. Іноді, як-от сьогодні, можна щось почути на планерці або виловити варту уваги

інформацію на дошці оголошень. Якщо вже дійсно затишшя, то можна розносити папери юристам із 92-го Управління. Три бакси за раз – непогані гроші. А ще в мене є списки правопорушників від «Карузо Додж» та «Ікел Бразерс Олдс», здебільшого негри, на яких сцять наїжджати кредитори. Є питання, напарнику?

Я ледве встиг прикусити язика, аби не спитати:

«Чому ти не спиш із Кей Лейк» або «Якщо ми вже зачепили цю тему, розкажи, що між вами?»

– Так. Чому ти кинув бокс і пішов у копи? Тільки не треба розповідати, що це через зниклу маленьку сестру або що полювання на злочинців дає тобі відчуття порядку. Я ці байки чув уже двічі, так що не куплюся.

Лі не спускав погляду із дороги.

– Ти маєш сестер? Когось із молодших, про кого ти дійсно дбаєш?

Я похитав головою.

– Моя родина вся померла.

– Як і Лорі. Я зрозумів це, коли мені було п'ятнадцять. Мама із татом продовжували витрачати гроші на оголошення та детективів, але я знав, що вона померла. Я постійно уявляв, як вона росте. Королева випускного, кругла відмінниця, чудова мати і дружина. Від цього мені ставало так боляче, що я починав уявляти протилежне. Ну, що вона збилася з доріжки і стала хвойдою. Це справді допомагало, хоча в мене і з'являлося враження, ніби я її обісрав.

– Слухай, мені шкода, – сказав я.

Лі легенько штовхнув мене ліктем.

– Не вибачайся, загалом ти маєш рацію. Я покинув бокс та став копом, тому що мене почав пресувати Багсі Сігел. Він викупив мій контракт і до всрачки перелякав мого менеджера, пообіцяв влаштувати бій із Джо Льюїсом, якщо я проведу для нього два бої. Я відмовився й змотався працювати в поліцію, бо знав, що у єврейської мафії є правило – не вбивати копів. Але я все одно дуже боявся, що він мене вб'є, тому, коли я почув, що хлопці, котрі пограбували «Бульвар-Сітізен Банк», забрали і трохи грошей Бенні, я трусив своїх інформаторів, поки вони не здали мені Боббі де Вітта. Першому про це я розповів Бенні. Друга після нього людина в банді відповіла вбивати мене, так що я розповів усе голлівудським копам. Ми з Бенні тепер приятелі, він мені підганяє чимало цікавих порад. Іще питання?

Я вирішив не підіймати питання Кей. Поглянувши у вікно, я помітив, що ми виїхали з центру й тепер рухалися вздовж маленьких, неохайних будиночків. Історія про Багсі Сігела мене пройняла; я все переживував її, коли Лі раптом загальмував і припаркувався біля тротуару.

– Якого дідька? – вирвалося в мене.

– Хочу покуражитися, – відповів Лі. – Пам'ятаєш педофіла, про якого розповідали сьогодні вранці?

– Звичайно.

- Тірні сказав, що в Гайленд-Парку - чотири нерозкритих згвалтування, так?

- Усе вірно.

- І він сказав, що в нас є певна інформація на його потенційних спільників.

- Так, пам'ятаю, і що?

- Бакі, я читав ці дос'є, і мені на очі трапилося ім'я одного скупника краденого - Бруно Альбанез. Він працює в мексиканському ресторані в Гайленд-Парку. Я зателефонував хлопцям із Гайленд-Парку, і вони дали мені адреси кількох нападів, дві з яких знаходяться дуже близько від місця, де постійно зависає цей чувак. Це його будинок, і в нього купа неоплачених штрафів. Розказати, що буде далі?

Я вийшов із машини й пішов подвір'ям, порослим бур'яном і засраним псами. Лі наздогнав мене на ганку й подзвонив. Усередині будинку розлючено загавкав собака.

Відкрилися двері на ланцюжку. Гавкіт посилювався; у дверному отворі з'явилася неохайного вигляду жінка.

- Поліція! - крикнув я.

Лі поставив ногу між дверима та лудкою, я потягнувся рукою й зірав ланцюжок. Лі відчинив двері, і жінка вибігла на ганок. Я ввійшов до будинку, побоюючись нападу собаки. Але коли я зайшов до вбогої вітальні, на мене, роззявивши пащеку, кинувся величезний коричневий мастиф. Я намацав було свій пістолет, але чудовисько почало лизати мені обличчя.

Ми так і застигли - передні лапи собаки лежали на моїх плечах, ніби в танці. Великий язик продовжував лизати мене, і жінка крикнула:

- Вгамуйся, Тартак! Вгамуйся!

Я схопив пса за лапи й поставив на землю, він моментально зацікавився моєю ширинкою. Лі розмовляв із нечупарою, показуючи їй фотографію. Вона заперечно хитала головою, уперла руки в боки, уся така ображена громадянка. Ми із Тартаком приєдналися до них.

- Місс Альбанез, - заявив Лі, - це старший за званням офіцер. Повторіть йому те, що тільки що сказали мені?

Нечупара потрусила кулаками; Тартак взявся обнюхувати пах Лі.

- Де ваш чоловік, пані? - сказав я. - Ми ж не будемо стирчати тут цілий день.

- Я вам обом повторю! Бруно заплатив свій борг перед суспільством! Він не водиться зі злочинцями, і я не знаю ніякого Коулмана, чи як його там звати! Він - бізнесмен! Офіцер, у якого він відмічається, змусив його звільнитися із того мексиканського ресторану ще два тижні тому, і я не знаю, де він! Тартак, вгамуйся!

Я подивився на справді старшого за званням офіцера, що похитувався під майже сотнею кілограмів ваги тварини.

- Пані, ваш чоловік - знаний скупник краденого, на якому ще й висить купа штрафів за керування транспортним засобом. У мене в автомобілі повний

список украдених речей, і якщо ви не скажете мені, де він знаходиться, я переверну ваш будинок догори дригом, але щось-таки із цього списку знайду. Отже?..

Жінка почала гамселити себе кулаками по стегнах; Лі повернув Тартака на землю і промовив:

- Деякі люди не розуміють, коли з ними по-нормальному. Місс Альбанез, ви знаєте, що таке російська рулетка?

Жінка надулася:

- Ну не настільки ж я дурепа. І Бруно вже чистий перед суспільством!

Лі дістав свій револьвер 38-го калібру, перевірів циліндр.

- Тут одна куля. Тартаче, ти щасливчик?

- Гав! - відповів Тартак.

- Ви не посмієте, - сказала жінка.

Лі приставив револьвер до скроні собаки й натиснув на гачок. Клацнуло, але вистрілу не було; жінка видихнула й збідлила.

- Ще п'ять, - сказав Лі. - Збирай валізи до собачого раю, Тартаче.

Лі натиснув спусковий гачок іще раз; я ледве не розреготався, коли після наступного клацання Тартак, якому все це вже набридло, взявся вилизувати власні яйця. Пані Альбанез палко молилася, заплющивши очі.

- Час тобі відправитися до праотців, песику! - сказав Лі.

- Ні, ні, ні ні! - закричала жінка. - Бруно зависає в барі в Сільверлейку! «Буена Віста» на Вендом-стрит! Будь ласка, відпустіть мою крихітку!

Лі показав мені порожній барабан револьвера й ми повернулися до автомобіля під радісний гавкіт Тартака. Усю дорогу до Сільверлейк я не міг припинити сміятися.

«Буена Віста» виявився гриль-баром у стилі іспанського ранчо - побілені цегляні стіни й декоративні вежі, прикрашені різдвяними гірляндами за півтора місяці до свята. Інтер'єр прийнятний, оброблений темним деревом. Біля входу розташовувалася довга барна стійка, за нею стояв чоловік, протираючи склянки. Лі махнув йому значком і спитав:

- Де Бруно Альбанез?

Чоловік махнув головою задню частину ресторану й опустив очі.

У кінці бару було кілька оббитих шкірзамінником кабінок із поганим освітленням. Ми пішли до останньої будки - єдиної зайнятої - із якої чулося голосне плямкання. У ній над тарілкою з квасолею, перцем чілі та яечнею схилювся худорлявий, смаглявий чоловік. Їв він так, ніби це було востаннє в житті.

Лі постукав.

– Поліція. Ви Бруно Альбанез?

– Хто, я? – перепитав чоловік, відірвавшись від тарілки.

Лі прослизнув у будку й показав на gobелен на стіні із релігійним малюнком.

– Ні, дитятко в яслах. Давай швидко розберемося з усім, не хочу дивитися, як ти іси. У тебе купа штрафів, але нам із напарником дуже сподобався твій пес, так що арештовувати ми тебе не будемо. Ну, хіба ж ми не лапочки?

Бруно Альбанез пустив відрижку, а потім сказав:

– Ви хочете якоїсь інформації?

– Який розумний хлопчик, – відповів Лі й поклав на стіл фотографію Мейнарда. – Він трахає маленьких хлопчиків. Ми знаємо, що він скидає тобі крадений товар, але зараз нам на це начхати. Де він сам?

Альбанез подивився на фото і знову відригнув.

– Я ніколи його не бачив, хтось вас надував.

Лі подивився на мене й зітхнув.

– Деякі люди ніяк не хочуть по-нормальному, – сказав він, і раптом схопив Бруно Альбанеза за комір і пхнув лицем у тарілку із їжею.

Жирна підлива затікала Бруно в рот, ніздрі та очі, він махав руками та тупотів ногами під столом. Лі тримав його, примовляючи:

– Бруно Альбанез був доброю людиною. Він був хорошим чоловіком і хорошим батьком для свого синулі Тартака. Хіба що не дуже хотів співпрацювати із копами, але хто ж без гріха? Напарнику, ану, назви бодай один привід, чому я не повинен вбивати цього засранця?

З тарілки чулося булькотіння, у тарілку із яечнею стікала кров.

– Помилуй його, – сказав я. – Навіть скупники краденого заслуговують кращого ставлення під час своєї останньої вечері.

– Добре сказано, – промовив Лі й відпустив голову Альбанеза.

Той, стікаючи кров'ю, почав глибоко дихати, витираючи їжу з власного обличчя. Відхекавшись, він прохрипів:

– Багатоповерхівка «Версаль» на розі Шостої та Сент-Ендрюс, номер 803, тільки не кажіть, що це я вас здав!

– Смачного, Бруно, – відповів Лі.

– Молодець, – сказав я.

Ми вибігли з ресторану й полетіли на ріг Шостої та Сент-Ендрюс.

На поштовій скриньці під номером 803 у вестибюлі «Версалю» і справді було написано ім'я Мейнарда Коулмана. Ми піднялися ліфтом на восьмий поверх і подзвонили, я приклав вухо до дверей і нічого не почув. Лі дістав із

кишені зв'язку відмичок і почав підбирати, поки одна з них не підійшла, і не клацнув замок.

Відчинивши двері, ми ввійшли до темної й задушливої кімнати. Лі увімкнув світло й ми побачили розкладне ліжко, завалене м'якими іграшками – плюшевими ведмедями, пандами й тиграми, я почав принохуватися, намагаючись зрозуміти, чим це пахне, але Лі все пояснив:

– Вазелін із кортизоном. Гомики використовують його в якості змазки. Я думав особисто привести Мейнарда до капітана Джека, але тепер мабуть хай це зроблять Фогель та Кьоніг.

Я підійшов до ліжка й роздивився іграшки, у всіх них ноги були зв'язані дитячими пасмами. Здритнувшись, я подивився на Лі. Він сполотнів, риси його лиця спотворила гримаса огиди. Ми зустрілися поглядами й не змовляючись вийшли з кімнати і спустилися на вулицю ліфтом. Там я спитав:

– І що тепер?

Голос Лі тремтів.

– Знайди телефонну будку й зателефонуй до автоінспекції. Дай їм цю адресу й ім'я Мейнарда і спитай, чи не було в них щось на нього за останній час. Якщо так – до дізнайся номер і марку його автомобіля. Я чекатиму в машині.

Я побіг за ріг, знайшов телефон і набрав довідкову автоінспекції.

– Хто запитує інформацію? – спитала секретарка.

– Офіцер Блайхерт, номер значка 1611. Потрібна інформація про купівлю автомобіля на ім'я Мейнарда Колмана або Колмана Мейнарда, 643 Саут-Сент-Ендрюс, Лос-Анджелес. Можливо, куплений зовсім недавно.

– Зрозуміло, зачекайте хвилинку.

Я чекав, тримаючи в руках блокнот і ручку, не в змозі викинути з голови ті іграшки.

– Офіцере, знайшли, – почув я за п'ять хвилин.

– Давайте.

– «Де Сото», седан, 1938, темно-зелений. Номер: «В» – Брайан, «В» – Віктор, 1-4-3-2. Повторюю, «В» – Брайан...

Я записав усе й побіг назад до машини. Лі вивчав мапу міста, роблячи якісь позначки.

– Є, – коротко сказав я.

Лі закрив атлас.

– Він, напевно, вистежує їх біля шкіл. На Гайленд-Парк набереться кілька початкових шкіл, та й тут із півтора десятки буде. Я передав по рації отриману нами інформацію у відділки в Голлівуді та Вілширі. Патрульні проїдуться по школах і розкажуть про Мейнарда директорам і вчителям. Що сказали в автоінспекції?

Я показав свої нотатки. Лі схопив мікрофон і почав налаштовуватися на частоту. Спочатку щось затріщало, а потім рація зовсім здохла.

- Ай, та й дідько з ним, давай проїдемося, - сказав Лі.

Ми проїхалися по всіх початкових школах у Голлівуді та Вілширі. Лі керував машиною, а я ретельно розглядав хідники та шкільні подвір'я, намагаючись не прогавити темно-зеленого седану 1938-го року або якихось підозрілих чуваків, що тинялися би там без діла. Ми зупинилися лише одного разу, біля телефону-автомату, і Лі передав до відділків Голлівуду та Вілширу інформацію, яку ми отримали від автоінспекції. У відповідь його запевнили, що це буде переказано всім патрульним, що працюють у цих районах.

Поки ми їздили, то перекинулися хіба що парочку слів. Лі вчепився в кермо так, що аж пальці побіліли. Лише одного разу, коли ми зупинилися подивитися на те, як граються діти, вираз його обличчя змінився. На очі навернулися сльози, руки затремтіли, і я подумав було, що він зараз або заплаче, або вибухне гнівом.

Але він просто дивився вперед, сам факт повернення в щільний міський трафік його заспокоїв. Виглядало так, що він точно знав, коли може дозволити собі бути простою людиною, а коли - знову ставати суворим копом.

Невдовзі після третьої пополудні ми вирушили на південь по Ван-Несс-Авеню до місцевої початкової школи. За квартал від неї, у районі Льодового Палацу, просто на нас вискочив темно-зелений седан «Де Сото» з номером БВ 1432 і заїхав на стоянку перед ковзанкою.

Я сказав:

- Попався. На Льодовому Палаці.

Лі розвернувся і припаркувався на іншому боці вулиці просто навпроти стоянки. Мейнард закривав автомобіль, дивлячись на групу дітей, що заходили всередину Палацу із ковзанами, перекинутими через ший.

- Погнали, - сказав я.

- Слухай, давай ти його візьмеш, - промовив Лі. - А то я, боюсь, можу втратити контроль над собою. Переконайся, аби поблизу не було дітей. А якщо почне тікати або щось - застрель його до бісової мами.

Інструкція забороняла нам проводити рейди й затримання.

- Здурів? Це ж...

- Давай, чорт забирай, арештуй його, - Лі виштовхав мене у двері. - Це Відділ судових приставів, а не дитсадочок. Давай!

Увертаючись від автомобілів, я перейшов Ван-Несс-Авеню й опинився на стоянці. Мейнард якраз входив до Льодового Палацу слідом за великим натовпом дітей. Я рвонув до дверей і відкрив їх, переконуючи себе діяти спокійніше й розважливіше.

Від холодного повітря я аж заціпенів; яскраве світло, відбиваючись від льоду ковзанки, сліпило очі. Затуливши їх долонею, я розгледів фіорди із пап'є-маше та стенди із закусками, зроблені у вигляді хатинок-іглу. На самому льоду кружляло кілька дітлахів, а решта захоплено жестикулювали біля величезного опудала полярного ведмеда, що стояв на задніх лапах біля

самого входу. Дорослих довкола видно не було. Але раптом у голові блиснула думка: чоловічий туалет.

Дороговказ вів у підвал. Я був уже на середині сходів, що вели вниз, коли ними почав підійматися Мейнард із невеличким плюшевим зайцем у руках. Я знову почув сморід, як у кімнаті 803. Коли він проходив повз мене, я сказав:

- Поліція. Ви арештовані, - і дістав свій револьвер.

Гвалтівник підняв руки; заець полетів на підлогу. Я поставив його до стіни, обшукав і, завівши руки йому за спину, надів кайданки. Коли я почав штовхати його перед собою вгору сходами, у моїй голові бухкала кров. Раптом я відчув удари по ногах.

- Відпусти мого тата! Відпусти мого тата!

Нападником виявився маленький хлопчик у шортах та куртці моряка. Мені знадобилося буквально півсекунди, щоби зрозуміти, що це і справді син гвалтівника - вони були дуже схожі. Хлопчик вчепився в мій ремінь і волав на все горло, аби я відпустив його тата, а тато канючив, нібито йому потрібен час, аби попрощатися із сином і знайти няньку. Я продовжував вести його перед собою, потім провів через ковзанку, однією рукою тримаючи пістолета біля його голови, а іншою - підштовхуючи його вперед, а його малий невідступно слідував за мною, горлаючи та гамселячи з усієї сили по ногах. Зібрався натовп, який не пропускав мене, поки я не крикнув, що я - офіцер поліції.

- Агов, а ти часом не Бакі Блайхерт? - раптом сказав якийсь старий забулдига, відкриваючи переді мною двері.

- Візьміть малого й покличете інспектора, - прохрипів я.

Це маленьке торнадо нарешті відірвали від мене. Я побачив на стоянці «Форд» Лі і заповів Мейнарда на заднє сидіння. Лі ввімкнув сирену й рвонув із місця; гвалтівник щось забурмотів про Ісуса. А я ніяк не міг зрозуміти, чому сирена не може перекичати маленького хлопчика, що вимагав повернути йому тата.

Ми залишили Мейнарда у в'язниці міського суду, і Лі зателефонував Фріцу Фогелю в Центральний відділок, розповів, що гвалтівника заарештовано й він готовий до допитів у справі пограбувань на Банкер-Гілл. Потім ми повернулися до мерії, подзвонили з приводу арешту Мейнарда до відділку Гайленд-Парк, і, нарешті, для очищення совісті - до Голлівудського відділку по роботі із неповнолітніми. Інспекторка, з якою я розмовляв, сказала мені, що Біллі Мейнард знаходиться в них і чекає на свою маму, колишню дружину Колмана Мейнарда, дешеву хвойду із шістьма судимостями. Він і надалі кричав, вимагаючи повернути тата, і я повісив слухавку із думкою, що краще б я взагалі до них не дзвонив.

Після цього ще зо три години я займався паперовою роботою. Я написав від руки коротку доповідну про затримання; Лі набрав текст на друкарській машинці, не згадавши про наше проникнення у квартиру Колмана Мейнарда. Поки ми працювали над звітом, довкола нас кружляв Елліс Лоу і приговорював: «Чудовий арешт. У суді я їх розмажу однією лише згадкою про дитину».

Ми завершили роботу рівно о сьомій вечора. Лі поставив у повітрі галочку і сказав:

- Ще одна помста за Лорі Бланшар. Зголоднів, напарнику?

Я встав і потягнувся, відчуваючи, що й справді добряче зголоднів. Потім я побачив Фріца Фогеля та Білла Кьоніга, що наближалися до нас.

- Ти з ними пом'якше, вони працюють на Лоу.

Зблизька ці двоє нагадували потяганих життям забулди із нетрів Лос-Анджелеса. Фогель був високий і товстий, із величезною пласкою головою, яка росла просто із коміру сорочки, він мав найбільш вицвілі блакитні очі, які я тільки бачив у своєму житті; Кьоніг був просто здоровенний, зростом під два метри, його спортивної комплекції тіло лише починало втрачати свою форму. Він мав широкий, плаский ніс, вуха, схожі на ручки глечика, дрібні криві зуби й щелепу, що випирала вперед. Він був тупуватий на вигляд, Фогель виглядав хитрим, а разом вони виглядали підступно.

Кьоніг захихотів.

- Розколовся. Педофілія та пограбування. Фріці каже, що ми всі отримаємо нагороди. Чудова робота, білявчику, - простягнув він мені свою руку.

Я потиснув його лапищу й зауважив на правій манжеті свіжу пляму крові.

- Дякую, сержанте, - сказав я, простягаючи руку й Фріці Фогелю.

Він на мить узяв її, уставившись на мене холодним, розлюченим поглядом, а потім - відсмикнув, ніби вліз у свіже лайно.

- Бакі, ти ас, - поплескав мене по спині Лі. - Розумний та кмітливий. Ви вже сказали Еллісові, що він зізнався?

- Елліс він для відповідних за званням, - сказав Фогель.

- Я у привілейованому становищі, - засміявся Лі. - Крім того, ви самі називаєте його позаочі жидом та єврейчиком, так яке вам діло?

Фогель почервонів; Кьоніг, роззявивши рота, озирався навсібіч. Коли він обернувся, на грудях його сорочки я також побачив плями крові.

- Ходімо, Біллі, - сказав Фогель, і Кьоніг слухняно поплентався за ним.

- Пом'якше?

- Засранці, - знизав плечима Лі. - Якби вони не стали копами, то згнили б в Атаскадеро. Роби, як я кажу, але не роби, як роблю я, напарнику. Мене-то вони бояться, а ти ще зовсім новачок.

Я хотів було відповісти якось дотепно, але у дверях з'явився Гаррі Сірс, який виглядав удвічі неохайніше, ніж на ранковій планерці, і показав головою кудись за двері.

- Я почув дещо, що тобі варто, на мою думку, знати, - промовив він зненацька без сліду заїкання, від нього несло перегаром.

- Розповідай, - сказав Лі.

- Я був сьогодні в окружній комісії з достроковому звільненню й мені сказали, що Боббі де Вітту дали зелене світло. Він вийде на волю в середині січня. Думав, тобі варто бути в курсі.

Потім Сірс кивнув мені та вийшов. Я поглянув на Лі, який виглядав тепер так само неспокійним, як у кімнаті 803 «Версаля».

– Напарнику... – сказав я.

– Ходімо краще поїмо, – через силу посміхнувся він. – Кей приготувала печеню й наказала привести тебе.

Я відгукнувся на запрошення цієї жінки й був вражений будинком, в якому вони жили: бежевого кольору, недалеко на північ від Сансет-Стрип. Підходячи до дверей, Лі сказав:

– Помовчуй про де Вітта, це дуже засмутить Кей.

Я слухняно кивнув і, увійшовши до вітальні, ніби опинився в кіно.

Оббивка з червоного дерева, меблі в стилі данського модерну – блискуче світле дерево півдесятка відтінків. На стінах висіли репродукції робіт популярних художників, підлогу прикрашали килими з абстрактними візерунками – чи то хмарочоси, чи то високі дерева в лісі, чи то труби фабрик із картини німецького експресіоніста. Вітальня межувала з ідальнею, на столі стояли свіжі квіти й посуд, з якого пахло чимось смачненьким.

– Непогано, як на зарплатню поліцейського, – сказав я. – Береш хабарі, напарнику?

– Це все зароблено на рингу, – засміявся Лі. – Агов, крихітко, ти вдома?

З кухні вийшла Кей Лейк, вбрана в сукню з квітами, що дуже пасувала тюльпанам на столі. Вона взяла мене за руку і сказала:

– Здрастуйте, Двайте.

– Вітаю, Кей.

Вона різко стиснула мою руку, завершивши, – мабуть, це було найдовше рукостискання в історії.

– Ви із Лілендом – напарники. Після такого й у казки недовго повірити, егеж?

Я озирнувся в пошуках Лі, але він зник.

– Ні. Я реаліст.

– А я – ні.

– Можу собі уявити.

– Я стільки реальності мала, що на ціле життя вистачить.

– Я знаю.

– Звідки?

– Із «Геральд Експресс».

Кей засміялася.

– Ага, тобто ви-таки прочитали про мене. Зробили висновки?

– Так. Казок не буває.

Кей підморгнула, як Лі, і мені здалося, що це вона його так навчила.

– Ось тому й потрібно втілювати казки в життя. Ліланде! Час обідати!

Знову з'явився Лі й ми сіли за стіл; Кей відкоркувала пляшку шампанського й розлила. Коли наші келихи були наповнені, вона сказала:

– За казки.

Коли ми випили й Кей оновила, сказав Лі:

– За проект займу.

Після другого келиха шипучки мені зробилося весело, я запропонував:

– За реванш Блайхерт – Бланшар у «Поло Градус» і за те, щоби туди прийшло більше людей, ніж на поєдинок Льюїс-Шмелінг.

– За другу перемогу Бланшара, – виправив Лі.

– За безкровну нічию, – промовила Кей.

Ми допили цю пляшку й Кей принесла із кухні іншу, відкриваючи, вона поцілила корком Лі просто в груди. Коли наші келихи знову були повні, мене повело і я виголосив:

– За нас!

Кей і Лі поглянули на мене, ніби в повільному кадрі, і я помітив, що наші руки лежать зовсім близько одне від одного. Кей помітила, що я це помітив, і знову підморгнула.

– Оце в неї я так і навчився підморгувати, – сказав Лі.

Ми втрюх взялися за руки й разом прокричали:

– За нас!

Супротивники, потім напарники, потім друзі. І з дружбою прийшла Кей, що ніколи не намагалася стати між нами, але завжди наповнювала наше життя поза роботою стилем і витонченістю.

Восени 46-го ми ввесь час проводили разом. Коли ми ходили в кіно, Кей займала місце між нами і в страшні моменти хапала нас обох за руки; коли по п'ятницях ми вибиралися на великі вечірки в Малібу, вона танцювала із нами по черзі й завжди підкидала монетку, аби вирішити, кому дістанеться останній повільний танець. Лі ніколи не демонстрував ані найменших ревностів, і бажання Кей фліртувати вгамувалося. Лише кожного разу, коли ми торкалися плечима або сміялися у відповідь на почутий по радіо чи прочитаний у газеті жарт, чи у відповідь на якесь слівце, сказане Лі, наші очі тут же зустрічалися. Я знав, що чим спокійніше вона поводить себе, тим стає для мене доступнішою – і тим більше я її хотів. Але я не хотів

нічого змінювати не тому, що це зруйнувало б наші стосунки із Лі, а тому, що це знищило б гармонію між нами трьома.

Після чергування ми із Лі поверталися до їхнього будинку, де Кей зазвичай читала, роблячи в книгах помітки жовтим маркером. Вона готувала вечерю на трьох, а потім іноді Лі їздив на Малголланд покататися на мотоциклі. А ми розмовляли.

Ми ніколи не говорили безпосередньо про Лі, ніби обговорення позаочі беззаперечного лідера нашої трійці було зрадою. Кей розповідала про шість років навчання в коледжі та два ступені магістра, які Лі профінансував із грошей, зароблених на боях, і про її роботу вчителя на заміні, що ідеально пасувала для такої «перемудреної дилетантки», на яку вона перетворилася; я розповідав про те, як воно було – бути «фріцем» у Лінкольн-Гайтс. Ми ніколи не говорили про мої стосунки з Відділом боротьби з іноземними впливами або її історію з Боббі де Віттом. Ми обидва були знайомі з лінією сюжету в загальних рисах, а копатися глибше не хотілося. Хоча, у цьому плані я мав певну перевагу: брати Ашіда й Сем Мураками вже давно були мертві, але ось Боббі де Вітт уже за місяць мав повернутися до Лос-Анджелеса – і можна сказати, Кей боялася його повернення.

Лі ж якщо й злякався, то не показував цього окрім тієї миті, коли Гаррі Сірс захопив його зненацька цією новиною, і це ніколи не заважало йому в наші найкращі години, проведені разом – на роботі. Тієї осені я вчився мистецтву бути копом, і моїм наставником був Лі.

Із середини листопада до Нового року ми впіймали одинадцять небезпечних злочинців, вісімнадцятьох порушників дорожніх правил і трьох осіб, що перестали ходити відмічатися до дільничих, перебуваючи на умовному. Затримавши кількох підозрілих типів на вулиці, ми додали ще з півтора десятки арештів, майже всі за зберігання наркотиків. Ми працювали за безпосередніми розпорядженнями Елліса Лоу, орієнтуючись на інформацію з дошки оголошень та сказане на планерках, профільтовані через інтуїцію Лі. Він іноді був делікатний і турботливий, іноді – жорстокий, але з дітьми завжди розмовляв м'яко, і якщо для того, аби розговорити підозрюваного, йому доводилося попрацювати кулаками, так це тільки тому, що отримати інформацію по-іншому було неможливо.

Словом, ми непогано грали ролі хорошого та поганого копів, Містер Вогонь – поганий, Містер Лід – добрий. Наша репутація боксерів додавала нам поваги на вулицях, і коли Лі починав молотити арештованого, вибиваючи з нього інформацію, а я його зупиняв – ми завжди отримували бажане.

Партнерські наші стосунки, однак, не були безхмарними. Коли ми виходили на добове чергування, Лі перетрушував наркоманів у пошуках бензедрину і жменями ковтав пігулки, аби залишатися бадьорим; тоді кожен чорношкірий для нього ставав «самбо», кожен білий – «засранець», кожен мексиканець – «панчо». Назовні виривалася вся його жорстокість, знищуючи розважливий і приемний імідж, і мені декілька разів доводилося буквально відтягати його, коли він занадто сильно входив у роль поганого копа.

Але це була невелика ціна за те, чого він мене навчив. Під наставництвом Лі я швидко освоювався з роботою, і це помічав не тільки я. Незважаючи на те, що Елліс Лоу програв через мене півштуки баксів, він відтанув, коли ми із Лі на блюдечку принесли йому кількох злочинців, проти яких він збирався свідчити в суді, а Фріц Фогель, який мене ненавидів за те, що я увів місце у відділі з-під носа в його сина, неохоче визнав перед ним, що я чудовий коп.

До того ж мій статус місцевої зірки тримався доволі довго, приносячи додаткові плюси. Лі був улюбленим постачальником відомого автодилера Карузо, і коли роботи було мало, ми шарилися по районах Вотс та Комптон, шукаючи автомобілі з неоплаченими квитанціями за парковку. Коли знаходили, я стояв на варті, тоді як Лі вибивав вікно, з'єднував дроти й заводив її. Після цього наш двомашинний конвой відправлявся на стоянку у Фігероа, а Карузо відстьогував нам по двадцять баксів. Ми тринділи з ним про копів, грабіжників та бокс, потім він ставив нам пляшину незлецького бурбону, яку Лі у свою чергу підганяв Гаррі Сірсу, аби він підкидав нам щось вартісне із Відділу вбивств.

Іноді ми вибиралися з Карузо на нічні бої в «Олімпік». Там він мав спеціально для нього побудовану ложу, і ми могли не хвилюватися, коли мексиканці починали кидати на ринг із верхніх ярусів монети і стаканчики із сечею, а Джиммі Леннон під час передматчевих церемоній частенько нагадував публіці про нашу присутність. Іноді до кабінки зазірав Бенні Сігел, і вони з Лі виходили побалакати. Лі завжди повертався трохи переляканим. Людина, якій він колись відмовив, була найсерйознішим бандитом на всьому Західному узбережжі, який до того ж прославився своєю злопам'ятністю та вибуховим характером. Але Лі зазвичай отримував від нього поради щодо ставок на бігах – і конячки, на яких натякав йому Сігел, зазвичай перемагали.

Так і минула осінь. Старого відпустили із богадільні додому на Різдво, і я влаштував йому святкову вечерю. Він оклигував після інсульту, але досі йому як відшило англійську, говорив він по-німецьки. Кей годувала його індичкою та гускою, а Лі протягом усього вечора слухав його монологи німецькою, вставляючи час від часу «Та що ти кажеш» і «Здуріти можна», коли старий зупинявся перевести подих. Коли після всього я завіз його до нього додому, він зробив жест, ніби б'є бейсбольною битою й сам увійшов до будинку.

Напередодні Нового року ми поїхали на острів Бальбоа послухати оркестр Стена Кентона. 1947 рік ми зустріли в танці, п'яні від шампанського, і Кей підкидала монетки, визначаючись, кому дістануться останній танок у старому й перший поцілунок у новому році. Лі дістався танок. Я дивився, як вони кружляються під мелодію «Перфідії», і відчував солодкий трем від того, як сильно ці двоє змінили моє життя. Потім пробамкало дванадцять, оркестр всмалив щось заводне, а я не знав, як себе вести.

Проблему вирішила Кей, ніжно поцілувавши мої губи і прошепотівши:

– Я люблю тебе, Дwayne.

Але перш ніж я встиг сказати бодай щось у відповідь, якась товста баба схопила мене й продуділа в лице святковою пишалкою.

Ми поверталися додому Тихоокеанським шосе, повним галасливих гуляк. Коли ми дісталися будинку, моя машина раптом перестала заводитися, тому я постелив собі на канапі й швидко провалився в п'яний сон. Ближче до світанку я прокинувся від дивних звуків, що приглушено долинали з-за стіни. Я нашорошив вуха, і зрозумів, що це – ридання. Паралельно із ними чути було м'який і тихий як ніколи голос Кей. Ридання посилюлися, а потім почулися схлипування. Я сховав голову під подушкою і змусив себе заснути.

Протягом більшої частини нудної планерки 10 січня я дрімав і прокинувся лише наприкінці, коли капітан Джек гаркнув:

– Це все. Лейтенанте Міллард, сержанте Сірс, сержанте Бланшар та офіцере Блайхерт, негайно до містера Лоу в офіс. Розійтися!

Я пішов коридором до святая святих Елліса Лоу. Лі, Расс Міллард і Гаррі Сірс уже були там, оточивши робочий стіл Лоу і вивчаючи стопку ранкових випусків «Геральд».

Лі підморгнув мені і вручив газету, розгорнену на місцевих новинах. Я побачив заголовок: «Заступник окружного прокурора вирішив спробувати себе в політиці і взяти участь у республіканських праймеріз '48?» Я прочитав три абзаци, у яких восхвалявся Елліс Лоу та його турбота про мешканців Лос-Анджелеса, і поспішив кинути газету на стіл, поки мене не знудило.

– А ось і він, – сказав Лі. – Що, Еллісе, вирішили спробувати себе в політиці? Скажи: «Єдине, чого нам треба боятися – це сам страх».

Усі розреготалися у відповідь на цю вмілу пародію на Франкліна Рузвельта, навіть Лоу захихотів, роздаючи копії протоколів затримання із прикріпленими до них світлинами.

– Ось джентльмен, якого ми всі повинні боятися. Прочитайте – і зрозумієте, чому.

Я прочитав протокол. Він детально описував кримінальну кар'єру Раймонда Дагласа «Джуніора» Неша, білого, який народився в Талсі, штат Оклахома, у 1908 році. Проблеми із законом у Неша починалися з 1926 року, і він встиг посидіти в Техаській державній в'язниці за згвалтування, збройне пограбування, завдання тілесних ушкоджень та грабіж. У Каліфорнії його розшукували за п'ятьма справами: три збройних пограбування на півночі в окрузі Окленд і два випадки, про які писали Лос-Анджелеські газети в 1944 – згвалтування за обтяжуючих обставин та розбещення неповнолітніх. У кінці була приписка від слідчих Сан-Франциско, що Неш підозрюється в десяткові нальотів у районі Затоки і, за чутками, був одним з організаторів спроби втечі з Алькатрасу в травні 46-го. Закінчуючи знайомство з Нешем, я поглянув на його фото. Джуніор Неш виглядав як типовий недоумок з Оклахоми, жертва інцесту: витягнута форма голови, тонкі губи, маленькі очі та вуха. На вигляд – ну просто придурок.

Я подивився на інших. Лоу читав статтю про себе в «Геральд», Міллард та Сірс із кам'яними виразами на обличчях читали протокол.

– Ну, викладай уже свої хороші новини, Еллісе, – сказав Лі. – Він приїхав на гастролі до Лос-Анджелеса, так?

Лоу покрутив свій університетський значок «Фі Бета Каппа» на лацкані піджака.

– Очевидці стверджують, що він брав участь у двох пограбуваннях, що сталися за минулий вікенд у Леймерт-Парку, тому про нього й не було ані слова на планерці. Під час другого пограбування він врізав пістолетом старій жінці, і годину тому вона померла в шпиталі.

– А й-й-йак щодо с-с-спільників? – пробурмотів Гаррі Сірс.

Лоу похитав головою.

– Капітан Тірні говорив сьогодні вранці з поліцією Сан-Франциско. Вони сказали, що Неш – звір-одинак. Очевидно, в Алькатрасі він не міг діяти сам, але це був виняток. Що би...

Расс Міллард підняв руку.

– Чи є щось спільне в жертв його згвалтувань?

– Якраз збирався сказати про це, – відповів Лоу. – Неш віддає перевагу молодим негритянкам. Молодим, ще майже дівчаткам. Усі його відомі згвалтування – це негритянки.

– Ми проїдемося до Університетського відділку, прочитаємо, що вони там понаписували. Ставлю на те, що Неш переховується десь у Леймерт-Парк. Це білий район, але на його півдні повно чорних із Манчестеру. Так що чорненьких дівчаток там завались.

Міллард і Сірс піднялися, збираючись іти. Лоу підійшов до Лі й сказав:

– Спробуйте не вбити його, сержанте. Він цілком заслуговує цього, але все одно постарайтеся його взяти живим.

Лі всміхнувся своєю демонічною посмішкою.

– Я постараюся, сер. Але ви обов'язково його вбийте на суді. Виборці хочуть, аби таких хлопців підсмажували на стільці, щоб спати спокійно.

Нашою першою зупинкою був відділок Університет. Їх начальник показав нам звіти й попросив не гаяти часу на пошуки біля двох пограбованих магазинів, бо цим уже зайнялися Міллард і Сірс, намагаючись скласти детальний опис автівки Неша, орієнтовно – новенький білий седан. Капітан Джек телефоном розповів хлопцям з Університетського відділку про потяг Неша до негритянок, і в південну частину міста вже вирушили трое офіцерів, аби прочесати борделі, які спеціалізувалися на молодих кольорових дівчатах. Патрульні із Ньютон-стрит та 77-ї вулиці – майже всі чорношкірі – увечері збиралися проїхатися до місць, де збиралася негритянська молодь і попередити, аби вони були обережні.

То ж нам не залишалося нічого, окрім як прочісувати район у надії на те, що Неш досі крутиться десь тут, і шепнути слівце інформаторам Лі. Ми вирішили поїздити по Леймерт-Парк.

Головною магістраллю району був бульвар Креншоу. Це була широка вулиця, що тягнулася на північ аж до Вілширу й на південь до Болвін-Гілс, взірець «післявоєнного будівельного буму». У кожному кварталі – від Джефферсона до Леймерт – було повно колись величних, а тепер занедбаних напівзруйнованих будинків, на фасадах яких висіли гігантські рекламні щити, з рекламою супермаркетів, великих торговельних центрів, дитячих парків та кінотеатрів. Дати здачі будівництв коливалися від Різдва 47-го до початку 49-го, і мені здавалося, що в 1950-му році цієї частини Лос-Анджелеса буде не впізнати. Рухаючись на схід, ми проїжджали пустир за пустирем, де невдовзі мали вирости нові будинки, а потім почалися райони довоєнних бунгало, які відрізнялися між собою лише кольором та станом газону. Далі на південь були старі дерев'яні будинки чим далі, тим сильніше занедбані.

На вулицях не було нікого, схожого на Джуніора Неша, а за кермом усіх білих седанів, що траплялися нам дорогою, сиділи або жінки, або якісь фраери.

Наближаючись до Санта-Барбари й Вермонту, Лі нарешті заговорив.

– Ця вся наша поїздка – лайно собаче. Іду-но я подзвоню декому.

Він заїхав на заправку, вийшов із машини й пішов до телефону-автомату; я залишився слухати поліцейську хвилю. Минуло хвилин із десять, поки повернувся Лі – блідий і спітнілий.

– Є зачіпка. Мій інформатор каже, що Неш приводить дівчат кудись на розі Слоусон і Гувер.

Я вимкнув радіо.

– Там же самі чорні. Думаеш...

– Я думаю, що нам нема що тупити. Поїхали!

Ми звернули з Вермонт на Слоусон, минаючи фасади церков та перкарень, пустирі та алкогольні крамниці, лише над однією з яких вдень світилася вивіска «A-L-K-O-H-O-L-B». Повернувши направо на Гувер-стрит, Лі поїхав повільніше й почав сканувати поглядом подвір'я будинків. Ми проїхали повз групу з трьох чорношкірих та старшого білого мужика, вони однозначно впізнали в нас копів.

– Наркоші, – сказав Лі. – Неш повинен спілкуватися із неграми, так що давай-но їх потрусимо. Якщо в них щось є, можна спробувати дізнатися його адресу.

Я кивнув; Лі зупинив машину посеред вулиці. Ми вийшли, усі четверо одночасно запхали руки в кишені й почали шаркати ногами – танок, який усі вони виконують, коли починаеш їх затримувати. Я сказав:

– Поліція. Давайте повільно і слухняно – обличчям до стіни.

Вони стали в позицію для обшуку: руки над головою, долоні на стіні, розведені ноги.

Лі зайнявся двома праворуч; білий пробурмотів:

– Якого хріна... Бланшар?

– Стули писок, засранцю, – сказав Лі й почав його обшукувати.

Я спершу обшукав негра посередині, перевіrivши рукави його костюма, а потім покопавшись у кишенях. Лівою рукою я витягнув пачку «Лакі Страйк» та запальничку Зіппо, а правою – купу сигарет із марихуаною.

– Трава, – сказав я, жбурнувши їх на тротуар і кидаючи довгий погляд на Лі.

Негр у костюмі потягнувся за пояс, коли він дістав руку, на сонці заблищав метал.

– Напарнику! – закричав я, витягаючи свого револьвера.

Білий різко розвернувся, і Лі двічі впритул вистрілив йому в обличчя. Зутер махнув ножом, і я теж натиснув на гачок. Пролунав постріл, він випустив ножа і, схопившись за шию, сповз по стінці. Обернувшись, я побачив, як інший чорний поліз до кишень штанів і вистрілив тричі. Він завалився на спину.

– Бакі, обережно! – почув я.

Прихилившись, я побачив знизу, як Лі й останній негр ціляться одне в одного майже впритул. Лі звалив його трьома пострілами, якраз коли злодій збирався вистрілити зі свого маленького пістолетика. Він впав замертво, кулі знесли йому півголови.

Я встав, подивився на чотири тіла й залитий кров'ю хідник, хитаючись пішов до бордюру й блював, поки не заболіло в грудях. Я чув, як наближаються сирени, начепив на куртку свій значок, а потім обернувся. Лі вичищав кишені вбитих, викидаючи на тротуар ножі та марихуану, намагаючись не заляпатися кров'ю. Потім він встав і пішов до мене, я сподівався, що він скаже мені якесь мудре слівце, заспокоїть. Але він плакав, як дитина.

Решту дня ми витратили на те, щоби викласти ці десять секунд на папері.

Ми написали наші звіти у відділку на 77-й вулиці, потім нас допитали місцеві слідаки з Відділу вбивств, які займалися перестрілками за участі копів. Вони розповіли нам, що ці три негри – Віллі Волкер Браун, Козвелл Прітчфорд та Като Ерлі – це були відомі наркобариги, а білий – Бакстер Фітч – мав дві судимості за збройне пограбування наприкінці 20-х років. Оскільки всі четверо були озброєні й мали при собі марихуану, нас запевнили, що ніяких слухань не буде.

Я відповідав на питання спокійно; Лі ж прийняв усе близько до серця, тремтів і бурмотів, що неодноразово затримував Бакстера Фітча ще працюючи в Гайленд-Парку, і що колись він йому навіть подобався. Я почекав його у відділку, а потім допоміг пробитися до машини крізь натовп надокучливих репортерів.

Коли ми дісталися будинку, Кей стояла на ганку; одного погляду на її виснажене обличчя було достатньо, аби зрозуміти, що вона вже про все знала. Вона побігла до Лі й обняла його, шепочучи: «Любий мій, любий». Я дивився на них, а потім помітив на перилах газету.

Я взяв її. Це був випуск «Міррор» із величезним заголовком на першій сторінці: «Перестрілка за участі боксерів-поліцейських! Четверо трупів!» Нижче було надруковано рекламні фото, де Містер Вогонь та Містер Лід стояли одне напроти іншого в рукавичках та боксерських трусах, а також фото вбитих злочинців. Я прочитав дуже бадьорий репортаж про перестрілку й короткий переказ перебігу нашого бою в жовтні, а потім почув крики Лі:

– Тобі ніколи цього не збагнути, просто дай мені спокій!

Лі побіг до гаражу, Кей – за ним слідом. Я стояв на ганку, і не міг повірити, що цей найтвердолобіший сучий син із тих, кого я знаю, може бути таким слинтяем. Я почув, як Лі заводить мотор мотоцикла; секундою пізніше він виїхав на вулицю, сильно нахилившись, повернув управо і, без жодного сумніву, поїхав провітритися на Малголленд.

Коли ревіння мотоциклу втихло вдалині, Кей також вийшла на вулицю. Взявши її за руки, я сказав:

– Він оговтається. Просто він був знайомий з одним із тих хлопців, тому так важко сприймає. Але все буде добре.

Кей дивно поглянула на мене.

- Ти дуже спокійний.

- Там або ми б їх убили, або вони - нас. Завтра подбай про нього. У нас вихідний, але потім ми мусимо впіймати справжнього монстра.

- Ти також приглядай за ним. Десь за тиждень виходить на волю Боббі де Вітт, а він ще на суді поклявся, що повбиває Лі та всіх інших, хто доклав руку до його арешту. Лі страшно, а я знаю Боббі. Це найгірша людина у світі.

Я обійняв Кей.

- Не переживай, Вогонь і Лід захистять тебе, не переживай.

Кей легенько відштовхнула мене.

- Ти не знаєш Боббі. Ти не знаєш, що він змушував мене робити.

Я прибрав пасмо волосся з її очей.

- Знаю, і мені начхати. У сенсі, не начхати, але...

- Я розумію, що ти маєш на увазі, - відповіла Кей і відштовхнула мене.

Я відпустив її, розуміючи, що якщо я тиснутиму на неї, то вона може наговорити мені речей, яких я слухати не хочу. Двері закрилися, і я сів на сходах, радий, що нарешті можу дати думкам лад.

Чотири місяці тому я був патрульним, який прямував у нікуди. Тепер я був детективом, допоміг із проектом позики на мільйони доларів. Наступного місяця мені виповниться тридцять, я вже п'ять років працюю в поліції, маю право складати іспит на сержанта. Якщо я його вдало складу й карта ляже, то до тридцяти п'яти я можу стати лейтенантом, і це - лише початок.

Мені раптом стало ніяково, я зайшов усередину, походив вітальнею, перебираючи журнали і пройшовшись по кижкових шафах, шукаючи, що б почитати. Потім я почув, як у задній частині будинку ллється вода. Я пішов на звук і, побачивши відкриті двері ванної кімнати, з яких валила пара, зрозумів, що це знак спеціально для мене.

Під душем стояла гола Кей. Вона ніяк не відреагувала, побачивши, що я ввійшов. Я дивився на її тіло, всипані веснянками груди з темними сосками, на широкі стегна й плаский живіт, потім вона повернулася. Я побачив старі шрами від ножа, що хрест-навхрест вкривали її спину від стегон до хребта, затремтів і вийшов, шкодуючи про те, що вона показала мені їх саме того дня, коли я вбив двох чоловік.

II. На розі Тридцять Дев'ятої та Нортон

Рано-вранці в середу мене розбудив телефонний дзвінок, вирвавши зі сну, що повторював заголовок передовиці «Daily News» за вівторок – «Вогонь і Лід нокаутують негрів-головорізів», не останню роль у якому грала блондинка із тілом Кей. Подумавши, що це журналюги, які після перестрілки не давали мені проходу, я зняв слухавку й поклав її на тумбочку, а сам знову спробував заснути. Але раптом почув:

– Вставай і сядь, напарнику! – і приклав трубку до вуха.

– Слухаю, Лі.

– Знаєш, який сьогодні день?

– П'ятнадцяте. День зарплатні. Ти подзвонив мені о шостій, щоби... – я затнувся, зрозумівши, що голос Лі тремтить від нервової радості. – З тобою все гаразд?

– Усе шикарно. Проїхався по Малголлєнд зі швидкістю під двісті, а вчора весь день провів удома з Кей. А тепер нуджуся. Як щодо трохи попрацювати поліцейським?

– Ну, що там?

– Я щойно говорив з одним інформатором, у якого переді мною боржок. Він каже, що Джуніор Нєш влаштував собі траходром у гаражі на розі Колізеум і Нортон, у задній частині зеленого житлового будинку. Може, прокотимосся туди? Хто останній – ставить увечері пиво.

У мене перед очима затанцювали нові газетні заголовки.

– Дивися, не гальмуй, – відповів я, повісив слухавку і, одягнувшись у рекордно короткий час, вибіг до машини й миттю пролетів відстань до Лєймерт-Парку.

Лі вже був там, спираючись на свій «Форд», припаркований біля бордюру перед єдиною будівлею на пустирі – отруйно-зеленого кольору бунгало з двоповерховою халабудою за ним.

Я припаркувався поруч із ним і вийшов. Лі підморгнув і сказав:

– Ти програв.

– Ти намахав мене, – відповів я.

– Маєш рацію, – засміявся він, – я набрав тебе з автомату. Журналісти задовбали?

Я повільно поглянув на свого партнера. Він здавався розслабленим, але щось йому муляло, хоча був у гуморі.

– Я навіть носа на вулицю не показував. А ти?

– Приїхав Бево Мінс, запитав мене, як я почуваюся. Я відповів, що не хотів би почуватися так завжди.

Я вказав на подвір'я.

– Із мешканцями говорив? І де автомобіль Нєша?

– Ніякого автомобіля нема, – відповів Лі, – але я розмовляв із менеджером. Він здавав Нєшеві в оренду оту хібарку за будинком. Він

кілька разів там розважався з дівчатами, але менеджер каже, що не бачив його вже більше тижня.

- Ти вже заходив туди?

- Ні, чекав на тебе.

Я дістав револьвер і притиснув його до ноги, Лі підморгнув і зробив те саме, і ми пішли через подвір'я до халупи. На обох поверхах були хлипкі на вигляд дерев'яні двері, на другий поверх вели розхитані сходи. Лі відкрив нижні двері, вони заскрипіли. Ми притиснулися до стіни обабіч від входу, потім я ввалився всередину, витягнувши перед собою руку з пістолетом у ній.

Ані звуку, ані руху, лише павутиння й дерев'яна підлога, захарашена жовтими газетами й лисими покришками. Я відступив; Лі почав навшпиньках підійматися сходами вгору. На сходовій клітці він посмикав дверну ручку, похитав головою і вдарив двері ногою, винісши їх із петель.

Я побіг сходами; Лі з пістолетом наготові зазирнув до кімнати. Уже піднявшись нагору, я побачив, що він ховає зброю.

- Нехріновий смітничок, - сказав він і жестом показав на кімнату.

Я переступив поріг і з розумінням кивнув головою.

У його гніздечку штиняло якимось пійлом. Більшу частину кімнати займало саморобне ліжко, зроблене з двох розкладених автомобільних сидінь; ліжко було встелене якимось ганчір'ям, на якому валялися використані гандони. У кутках громадилися порожні пляшки з-під мускату, а одне-єдине вікно було вкрите павутинням та грязюкою. Від цього смороду в мене закрутилася голова, і я відчинив вікно. Визирнувши на вулицю, я помітив групу поліцейських в уніформі та чоловіків у цивільному, що стояли на тротуарі Нортон-стрит, приблизно за півкварталу до рогу з Тридцять Дев'ятою. Усі вони дивилися на щось у заростях біля пустиря; неподалік було припарковано два поліцейських автомобілі й ще один - без розпізнавальних знаків.

- Лі, ану, поглянь, - сказав я.

Лі висунувся з вікна й примружився.

- Здається, це Міллард і Сірс. Сьогодні вони мали займатися стукачами, так що...

Я вибіг із кімнатки, пролетів униз по сходах і побіг за ріг, на Нортон-стрит, Лі біг слідом за мною. Побачивши машини слідчого та фотографа, я прискорився. Гаррі Сірс на очах півдесятка офіцерів пив просто з пляшки; він був переляканий до чортиків. Фотографи, заїхавши на стоянку і виходячи з автомобілів, зразу ж направляли свої камери на землю. Розпихавши ліктями пару патрульних, я побачив, що там сталося.

Це було голе, покалічене тіло молодої жінки, розрубане навпіл у районі талії. Нижня половина лежала в бур'янах на відстані якогось метру від верхньої половини із широко розведеними ногами. На її лівому стегні було вирізано великий трикутник, а від лінії, по якій було розрубане тіло, до лобка проходив довгий і широкий розріз. Шкіра біля рани була відігнута, внутрішніх органів не було. Верхня половина виглядала ще гірше: груди були всіяні опіками від сигарет, права висіла, тримаючись на тілі лише на кількох клаптях шкіри; у лівій замість соска була рвана рана. Розрізи сягали аж до кістки, але найгірші справи були з обличчям дівчини. Це було

суцільне місиво, ніс буквально вгнали в обличчя, а рот, розрізаний від вуха до вуха, утворював усмішку, ніби насміхаючись над усією цією жорстокістю. Я зрозумів, що цієї посмішки не забуду до самої смерті.

Піднявши очі, я відчув що мене морозить, я задихався. Довкола мене всі штовхалися, чувся гуркіт голосів:

- Чорт забирай, і нема навіть крапельки крові...
- Це найстрашніше вбивство жінки, що я бачив за шістнадцять років...
- Він зв'язав її. Дивись, ось слід від мотузки на ногах...

Потім пролунав довгий, пронизливий свист.

Полицейські припинили гелготіти й поглянули на Расса Мілларда. Він спокійно сказав:

- Перш ніж все вийде з-під контролю, давайте про дещо домовимося. Якщо ця історія набуде широкого розголосу, то виявиться багато бажаючих зізнатися у вбивстві. Цю дівчину просто випатрали. Нам потрібна інформація, щоби позбутися цих дурнограїв, ось і все. Нікому про це не розповідайте. Ані дружинам, ані подружкам, ані іншим офіцерам. Гаррі?

- Ага, Рассе, - відповів Гаррі Сірс, ховаючи пляшку, аби начальник її не бачив.

Але Міллард помітив його маніпуляції і з огидою закотив очі.

- Ніхто із репортерів не повинен побачити тіло. Фотографи, негайно беріться до роботи. Коли вони закінчать, нехай люди слідчого накриють його. Патрульні, огородіть місце злочину від вулиці й на два метри позаду тіла. Будь-якого журналюгу, який спробує перетнути стрічку, - негайно заарештовувати. Коли прийдуть судові медексперти, репортерів відженіть на той бік вулиці. Гаррі, зателефонуй лейтенантові Гаскінсу у відділок Університету й попроси його вислати сюди на підмогу всіх, кого тільки зможе.

Міллард озирнувся й помітив мене.

- Блайхерте, а ти що тут робиш? І ти, Бланшаре?

Лі сидів навпочіпки біля вбитої й щось записував у блокнотик. Показавши на північ, я пояснив:

- Джуніор Неш знімає неподалік халабуду. Ми якраз обшукували її, коли побачили, що тут збирається натовп.

- У приміщенні була кров?

- Ні. Це не Неш, лейтенанте.

- Хай із цим розбираються судмедексперти. Гаррі!

Сірс сидів у машині й щось говорив у радіомікрофон. Почувши своє ім'я, він закричав:

- Так, Рассе?

– Гаррі, коли прийдуть із лабораторії, хай оглянуть оту халупу на подвір'ї зеленого будинку й перевірять її на кров та відбитки пальців. А потім – перекрийте вулицю..

Міллард зупинився, побачивши, як автомобілі звертають на Нортон, намагаючись об'їхати натовп; я подивився на труп. Фотографи все ще працювали; Лі й далі щось записував у блокноті. Поліцейські, що крутилися поруч на тротуарі, дивилися на вбиту й швидко відвертали погляд. На вулиці з машин вистрибували репортери та фотографи видань, і Гаррі Сірс із хлопцями вже були готові відтискати їх назад. Я уважно розглядав нещасну дівчину.

Її ноги були розведені, як для статевого акту, і, судячи із вигину колін, вони були зламані; на її чорному волоссі не було ані сліду крові, ніби вбивця добряче вимив їй голову шампунем, перш ніж викинути тіло. А ця жахлива мертва усмішка була взірцем жорстокості – уламки зубів, що виднілися через розрізану плоть змусили мене відвести погляд.

Лі був на тротуарі, допомагав прив'язувати огорожувальні стрічки. Він дивився на мене, як на примару.

– Про Джуніора Неша не забув?

Лі зосередив погляд на мені.

– Він не міг цього зробити. Він, звичайно, виродок, але він не міг.

Прибуло ще журналістів, і коли поліцейські утворили кордон, почувся обурений галас. Аби він почув, мені довелося закричати:

– Він забив до смерті стару жінку. Ми маємо знайти його в першу чергу!

Лі намертво вчепився мені в руку.

– Тепер ми маємо зайнятися цим. Я старший, я так сказав.

Його голос заглушив усі інші, у наш бік почали повертати голови. Я вивільнив руки й розігнав примар довкола Лі.

– Гаразд, напарнику.

За годину на розі Тридцять Дев'ятої та Нортон було вже не пройти через журналістів, поліцейських та зівак. Тіло забрали на двох вкритих простирадлами ношах; у машині швидкої криміналісти, перш ніж відвезти труп до моргу, зняли із дівчини відбитки пальців. Гаррі Сірс влаштував імпровізовану прес-конференцію й зачитав складений Рассом Міллардом звіт, де розповідалося про всі деталі, окрім того що нещасну випатрали. Потім Сірс поїхав до муніципалітету перевірити записи Бюро зниклих без вісти, а Міллард залишився керувати розслідуванням.

Судмедексперти почали обшукувати околиці на предмет знаряддя вбивства або шматків жіночого одягу; іншу команду криміналістів відправили до гніздечка Джуніора Неша на пошуки відбитків пальців та плям крові. Після цього Міллард перерахував поліцейських. Четверо осіб регулювали вуличний рух і не пускали на місце злочину особливо настирливих, ще було дванадцятьоро у формі, п'ятеро в цивільному й ми із Лі. Міллард розкопав у машині мапу міста й розділив усю територію Леймерт-Парк на ділянки, призначив на кожну з них по людині й сказав, що треба питати в кожній людині, у кожному будинку, квартирі чи крамниці: Чи не чули ви впродовж

останніх сорока восьми годин жіночих криків? Чи не бачили ви когось, хто викидає або спалює жіночий одяг? Чи не помічали ви в цьому районі підозрілих людей чи автомобілів? Чи не проходили ви по Нортон між вулицями Тридцять Дев'ятою та Колізеум протягом останніх двадцяти чотирьох годин, і якщо так, то чи не помічали ви щось на пустирі?

Мені випало Олмстед-авеню, за три квартали від Нортон, від Колізеум на південь до Леймерт-Бульвару; Лі дісталися магазини та будівельні майданчики на Креншоу, від Тридцять Дев'ятої на північ до Джефферсон. Ми домовилися зустрітися о восьмій вечора в «Олімпіку» і розійшлися. Я почав прочісувати свій район.

Я ходив, дзвонив у двері та ставив питання, отримуючи негативні відповіді, записуючи адреси будинків, де ніхто не відчиняв, аби друга хвиля поліцейських, які будуть обходити ці місця, зазирнули туди після мене. Я розмовляв із домогосподарками, що тихцем глушать алкоголь та маленькими, непосидючими дітьми; із пенсіонерами та військовими у відпустці, і навіть з одним поліцейським із Західного відділення поліції Лос-Анджелеса, у якого був вихідний. Крім того, я між ділом питався про Джуніора Неша та його новенький білий седан, показуючи його фотографію. Але нічого дізнатися мені не вдалося; о сьомій вечора я повернувся до автомобіля, відчуваючи огиду до побаченого протягом дня.

Машини Лі не було, на розі Тридцять Дев'ятої та Нортон світили встановлені криміналістами лампи. Я попрямував до «Олімпіку», сподіваючись, що кілька хороших двобоїв виправлять гнітюче враження від цього невдалого дня.

Карузо залишив для нас квитки й записку, у якій він вибачався, що сьогодні не зможе прийти, бо має важливу зустріч. Квиток Лі був ще в конверті, я схопив свій і попрямував до ложі Карузо. Уже почалися бої легковаговиків, тож я сів зручніше й почав чекати на Лі.

Двійко тендітних мексиканців влаштували на ринзі захопливий бій, і публіка була в захваті. З верхнього ярусу кидали монети, повсюди волали на всю горлянку іспанською та англійською. Після чотирьох раундів я зрозумів, що Лі не прийде; бійці, обидва добряче побиті, змусили мене згадати про вбиту дівчину. Я встав і пішов, точно знаючи, де шукати Лі.

Я поїхав назад на ріг Тридцять Дев'ятої та Нортон. Стоянка була залита світлом, видно було як удень. Лі стояв усередині огороженого стрічками простору. Вечір був прохолодний; закутавшись у свою куртку листоноші, він спостерігав за криміналістами, що нишпорили по кущах.

Я підійшов. Побачивши мене, Лі склав руки пістолетом і жартома вистрілив. Це була його звичайна фішка, коли він прийняв бензедрин.

– Ми мали зустрітися, пам'ятаєш?

У саяві ламп неголене обличчя Лі здавалося біло-блакитним.

– Я ж сказав, що це – першочергова справа, пам'ятаєш?

Роззираючись довкола, я помітив, що інші пустирі також освітлені.

– Для ФБР – точно першочергова. А для нас першочергова – Джуніор Неш.

– Напарнику, це куди важливіше, – похитав головою Лі. – Кілька годин тому тут були Горралл і Тад Грін. Керувати слідством призначили Джека Тірні, заступником призначили Расса Мілларда. Хочеш знати, що я про це все думаю?

– Аякже.

– Це показова справа. Замордували приемну білу дівчину, й Управління поліції кидає всі сили на пошук убивці, намагаючись продемонструвати виборцям, що вони не дарма проголосували за поправку.

– Можливо, вона не була такою вже й приемною дівчиною. Можливо, стара пані, яку угрохав Неш, була чиеюсь люблячою бабусею. Можливо, ти береш усе надто близько до серця і, можливо, хай цією справою займається ФБР, а ми будемо робити свою роботу, поки Джуніор не вбив іще когось.

Лі стиснув кулаки:

– Ти вже закінчив зі своїми «можливо»?

Я зробив крок уперед.

– Можливо, ти боїшся виходу Боббі де Вітта. Можливо, тобі ніяково просити мене допомогти відбити йому охоту пхати носа в справи жінки, яка нам обом дорога. Можливо, нам слід сказати ФБР, що вони можуть записати цю вбиту дівчину під іменем Лорі Бланшар.

Лі розтиснув кулаки й відвернувся. Я дивився, як він качається на п'ятах, сподіваючись, що він або розлютиться, або вилається, але, коли я нарешті побачив його обличчя, на ньому була гримаса болю.

– Чорт забирай! – закричав я, сам стиснувши кулаки. – Говори зі мною! Ми напарники! Ми разом завалили чотирьох чоловік, а тепер ти тягнеш мене в це лайно!

Лі обернувся. Він намагався всміхнутися своєю фірмовою демонічною посмішкою, але вона вийшла сумною й нервовою. Голос його був скрипучий і ламкий.

– Бавлячись на вулиці, я завжди приглядав за Лорі. Я був задерикуватий, і всі інші діти боялися мене. У мене було багато подруг – ну, дитячі романи, знаєш. Дівчата дражили мене, мовляв, я стільки часу проводжу із сестрою, ніби закоханий у неї. А я її й справді обожнював. Вона була гарнюня й розумниця. Тато казав, що Лорі буде займатися і балетом, і фортепіано, і співом. Що я, як і він, битиму байдики у фірмі, що торгує покришками, а Лорі стане артисткою. Це були просто балачки, але я був малий і всьому вірив.

Так чи інакше, перед її зникненням тато стільки талдичив про ці її майбутні заняття, що я став злитися на Лорі. Я перестав приглядати за нею, коли вона виходила погратися на вулицю після школи. Потім у наш район переїхала одна відорва. Вона була страшенно слабка на передок і розсувала ноги перед усіма хлопцями. Тоді, коли вкрали Лорі, я якраз її дрючив і не міг захистити своєї сестри.

Я потягнувся до руки напарника, аби показати йому, що я все розумію, Лі відштовхнув мою руку.

– Не треба лишень казати, що ти все розумієш, бо знаєш, що було найгіршим? Лорі замордували. Якись дегенерати її задушили або зарізали. І коли вона померла, мені в голову приходили жакливі речі про неї. Про те, як я ненавидів її, бо тато вважав мене хуліганом, а її – принцесою. Я уявляв, що її розрубали навпіл, як оцю нещасну, коли трахав ту хвойдочку, попиваючи алкоголь її батька.

Лі глибоко зітхнув і вказав на землю в декількох метрах від нас. Частини її тіла обвели крейдою окремо. Я дивився на контур її розведених ніг; Лі сказав:

– Я його впіймаю. З тобою чи без тебе, але я його відшукаю.

Я спробував посміхнутися.

– Побачимося завтра в офісі.

– З тобою чи без тебе.

– Та зрозумів, – сказав я й повернувся до машини.

Завівши мотор, я помітив, що світло ввімкнули іще на одному пустирі – у кварталі на північ від нас.

Глава 8

Першим, кого я побачив, прийшовши у відділок наступного ранку, був Гаррі Сірс, що читав передовицю «Herald»: «Знайдімо лігво перевертня, що здійснив жахливе вбивство!»; друге, що я побачив – це ланцюжок із п'яти чоловіків – двох забулдиг, двох звичайних мужиків та одного типа у в'язничній роботі, кайданками прикутих до лави. Гаррі відклав газету і, заікаючись, промовив:

– П-п-прийшли здаватися. К-к-кажуть, це вони в-в-вбили дівчину.

Я кивнув, розуміючи, із кімнати допитів почулися крики.

За мить Білл Кьоніг виштовхав у двері товстуна, зігнутого навпіл, й оголосив:

– Це не він.

Кілька поліцейських саркастично заплескали в долоні, інші з огидою відвернулися.

Кьоніг вивів череваня до коридору.

– А де Лі? – запитав я Гаррі.

Він вказав на кабінет Елліса Лоу.

– У-у-у Лоу, разом із ж-ж-журналістами.

Я підійшов до кабінету й зазирнув у привідчинені двері. Елліс Лоу стояв перед столом, розповідаючи щось групі репортерів. Збоку від нього сидів за столом Лі у своєму єдиному костюмі. Він виглядав втомленим, але не таким смиканим, як учора ввечері.

Лоу промовляв суворо:

– ...і жахливий характер убивства вимагає від нас докласти всіх можливих зусиль, аби якнайшвидше зловити цього недолюдка. Ряд спеціально підготовлених офіцерів, зокрема Містер Вогонь та його партнер Містер Лід, були відсторонені від своїх звичайних обов'язків, щоби взяти якомога

активнішу участь у розслідуванні, і якщо вже вони взялися за цю справу, то, я думаю, уже невдовзі ми можемо очікувати позитивних результатів. Більше того...

Мені заважало слухати гупання крові в скронях. Я зібрався було йти, але Лі побачив мене, вклонився Лоу і вийшов із кабінету. Він наздогнав нас уже біля наших столів.

– Ти попросив, щоби нас зняли зі звичної роботи? – різко розвернувся я до нього.

Лі заспокійливим жестом поклав руку мені на груди.

– Давай розберемося по порядку, гаразд? По-перше, я написав Еллісові звіт. Там було зазначено, що в нас є підтверджена інформація, що Неш втік із нашої території.

– Та ти довбанувся!

– Ч-ш-ш-ш. Слухай, це лише для того, щоби все пішло, як по маслу. Орієнтування на Неша все ще ходить, цей його траходром – під наглядом, усі копи з південних районів міста на нього полюють. Та я особисто збираюся сьогодні переночувати в його халабуді. У мене є бінокль, і звідти за допомогою встановлених криміналістами ламп я зможу розгледіти номери машин, що проїжджають по Нортон-стрит. Можливо, приїде позловтішатися й сам убивця. Усі номери я звірю зі списком украдених автівок.

– Боже, Лі, – зітхнув я.

– Напарнику, усе що я прошу – це тиждень на те, аби зайнятися цією дівчиною. Неш під надійним наглядом, і якщо його не заарештують до того часу, ми знову займемося його справою.

– Він занадто небезпечний, щоби його впустити. Ти це знаєш.

– Напарнику, він під ковпаком. Та й не кажи, що тобі не кортить реабілітуватися після вбивства тих негрів. Не кажи мені, що тобі невідомо, що розслідування смерті цієї дівчини – ласий шматочок, не те, що Джуніор Неш.

У мене в очах застрибали найрізноманітніші заголовки, присвячені Містеру Вогню та Містеру Льоду.

– Тиждень, Лі. Не більше.

– Чудово, – підморгнув він мені.

У гучномовцях пролунав голос Капітана Джека:

– Панове, прошу всіх терміново зібратися в кімнаті для інструктажу.

Я схопив свій блокнот і пройшов через КПЗ. Лави бажаючих узяти на себе провину в убивстві поповнилися, новоприбулих прикували кайданками вже до радіаторів і труб опалення. Білл Кьоніг дав ляпаса якомусь старому, що вимагав розмови із мером Боуроном, Фріці Фогель записував імена затриманих на дошці. Кімната для зібрань була набита битком людьми із Центрального відділку та ФБР, а також купою поліцейських у штатському, яких я раніше не бачив. Капітан Джек та Расс Міллард стояли попереду, перед мікрофоном. Тірні постукав по мікрофону, прокашлявся й заговорив:

– Панове, це зібрання присвячене злочину під номером 187 у Леймерт-Парк. Я впевнений, що ви всі читали газети, і ви всі уявляєте, наскільки ця справа неприємна й громіздка. До мерії, муніципалітету, до нас і особисто до шефа Горралла надійшло безліч дзвінків від людей, спокій яких ми покликані оберігати. Після цієї статті про перевертня кількість дзвінків збільшиться в багато разів, так що давайте почнемо.

Почнемо з того, хто ким командує. Вести розслідування буду я, лейтенант Міллард – заступник, сержант Сірс – посередник між відділами. Заступник окружного прокурора Лоу – посередник між нами, пресою та цивільною владою. Крім того, до Центрального відділу вбивств із 16 січня тимчасово переводяться сержант Андерс, детектив Аркола, сержант Бланшар, офіцер Блайхерт, сержант Кавано, детектив Еллісон, детектив Граймс, сержант Кьоніг, детектив Ліггетт, детектив Наваретт, сержант Пратт, детектив Дж. Сміт, детектив В. Сміт, сержант Фогель. Усі, кого я назвав, після зібрання підійдіть до лейтенанта Мілларда. Рассе, вони твої.

Я дістав свою ручку й легенько пхнув ліктем того, хто сидів поруч, аби він посунувся й можна було писати. Усі довкола мене зробили те саме; увага присутніх зосередилася на Мілларді.

– Учора, о сьомій ранку, – заговорив він своїм адвокатским голосом, – на Нортон між Тридцять Дев'ятою та Колізеум було знайдено голу мертву дівчину, розрублену навпіл, просто поруч із тротуаром, на пустирі. Очевидно, її було закатовано, хоча про це ще зарано говорити – із доктором Ньюбаром, який займається розтином тіла, я ще не говорив. Журналістів не пускають, є певні деталі, які їм знати небажано.

Територію ретельно дослідили, жодних доказів поки не знайдено. Там, де ми знайшли тіло, не було ані краплі крові. Дівчину явно було вбито в іншому місці, а потім – просто викинуто на пустир. У цьому районі багато таких пустирів, їх зараз також прочісують у пошуках зброї та слідів крові. Неповдалік від місця, де було знайдено тіло, орендує собі халупу підозрюваний у вбивстві та пограбуванні Реймонд Джуніор Неш – це місце вже було перевірене на відбитки пальців та сліди крові. Хлопці з лабораторії нічого не знайшли, і поки що Неш у вбивстві дівчини не підозрюється.

Саму дівчину поки що не ідентифікували, під жодне досье про зниклих без вісті її опис не підходить. Ми розіслали телетайпом відбитки її пальців, так що якийсь результат повинен бути. До речі, усе почалося з анонімного дзвінка до відділку Університет. Офіцер, який приймав заяву, сказав, що дзвонила якась істерична жінка, що проводжала свою дочку до школи й натрапила на труп. Жінка не назвала свого імені й кинула слухавку, так що, на мою думку, зі списку підозрюваних її можна викреслити.

Міллард провадив далі терплячим, професорським тоном.

– До того часу, поки не впізнають тіло, треба зосередити сили на розі Тридцять Дев'ятої та Нортон і знову ретельно прочесати цей район.

Приміщенням пронісся важкий колективний стогін. Міллард нахмурився й сказав:

– Командним пунктом буде відділок Університету, там знаходитимуться клерки, які друкуватимуть і звірятимуть звіти від тих, хто працюватиме «в полі». Вони будуть складати підсумкові звіти й працювати над систематизацією речових доказів. Ці звіти будуть вивішуватися на дошці оголошень відділку Університет, а копії розсилатимуть по всіх відділках Лос-Анджелеса й шерифських підрозділах. Поліцейським з інших відділків, які присутні на цьому зібранні, необхідно переказати інформацію своїм

колегам у відділках і патрульним. Усю інформацію, що ви отримаєте від патрульних, передавати телефоном до Центрального відділу вбивств, додатковий номер – 411. Далі – зараз я назву адреси для обходу всім, окрім Бланшара та Блайхерта. Бакі, Лі, займається тими ж районами, що і вчора. Поліцейські з інших відділків – будьте наготові; ті, чиї прізвища зараз назве капітан Тірні – негайно до мене. У мене все.

Я проштовхався до дверей і через службовий вихід опинився на стоянці, намагаючись уникнути Лі й відсторонитися від того факту, що я одобрив його звіт по Нешу. Небо зробилося темно-сірим від хмар, і всю дорогу до Леймерт-Парк я мріяв про те, як блискавки знищують речові докази на всіх пустирях, про те, як злива змиває це розслідування вбивства замордованої дівчини й жалобу Лі за його маленькою сестричкою в каналізацію, як вода лиє з неба до тих пір, поки не переповняться всі стічні канали й не з'явиться з них голова Джуніора Неша, благаючи його заарештувати. Коли я припаркував свою машину, хмари почали розсіюватися, а вже невдовзі мені довелося тинятися районом під пекучим сонцем – і нова низка негативних відповідей вгамувала мої фантазії.

Я питав те ж саме, що й кілька днів тому, ще активніше намагаючись підігнати під описи Неша. Але цього разу все було інакше. Місцевість прочісували копи, записуючи номери припаркованих авто і обшукаючи каналізацію на предмет клаптів жіночого одягу – а місцеві вже знали про все із газет та радіопередач.

Одна набухана дамочка витягнула пластикове розп'яття й запитала мене, чи захистить воно її від перевертня; інший старий у спідній білизні та пасторському комірці заявив мені, що мертва дівчина була Божою жертвою, тому що Леймерт-Парк проголосував за демократа на виборах до Конгресу в 1946. Якийсь маленький хлопчик показав мені фотку кінозірки Лона Ченсі Молодшого, який грав головну роль у фільмі «Людина-вовк», і заявив, що саме він і є перевертнем, а той пустир на розі Тридцять Дев'ятої та Нортон – стартовий майданчик для його ракети. А ще трапився шанувальник боксу, який бачив наш із Бланшаром бій, попросив у мене автограф, а потім із серйозним лицем сказав, що вбивця – бассет його сусіда, і чи не міг би я бути таким ласкавий і застрілити його нахрін? Розсудливі негативні відповіді були настільки нудними, наскільки вигадливими були позитивні, так що я починав почуватися здоровою людиною на вечірці в психушці.

Я закінчив о пів на другу й пішов до своєї машини, подумуючи про те, що непогано було б щось перекусити й заїхати у відділок Університет. Під двірниками був аркуш паперу – бланк із канцелярії Тада Гріна, на якому просто посеред сторінки було написано «Офіційний свідок поліцейський, пропустити на розтин неопізнаної № 31, 14: 00, 1/16/47». Нижче був накар'ябаний підпис Гріна, який підозріло нагадував почерк сержанта Ліланда Бланшара. Мимоволі розсміявшись, я поїхав до «Шпиталю Королеви Ангелів».

У коридорах було повно медсестер-монашок та старих на каталках. Я показав старшій сестрі свій значок і спитав, як пройти на розтин; вона перехрестилася і провела мене коридором, вказавши на дводверний вхід із написом: «ПАТОЛОГОАНАТОМ». Я підійшов до вартового й показав йому запрошення. Він приклав руку до кашкета й відкрив переді мною двері, і я увійшов до невеликої холодної кімнати, стерильної та білої, із довгим металевим столом посередині. На ньому лежало два накритих тканиною предмети. Я сів на лавку перед столом і затремтів від самої лише думки, що знову побачу ту жахливу посмішку вбитої дівчини.

За кілька секунд подвійні двері відкрилися. Увійшов високий старий чоловік із сигарою в зубах, за ним слідом ішла монашка з блокнотом для стенограми. За ними увійшли Расс Міллард, Гаррі Сірс і Лі.

– Ви із Бланшаром уже тут? – здивувався керівник Відділу вбивств. – Док, палити тут можна?

Старий дістав із задньої кишені скальпель і протер його об штанину.

– Звичайно. Дівчині вже все одно, вона давно в країні снів. Сестро Маргарет, не допоможете мені зняти це простирadlo?

Лі сів на лавку поруч зі мною; Міллард і Сірс запалили сигарети, потім дістали ручки й нотатники. Лі позіхнув і запитав мене:

– Щось нарив сьогодні вранці?

Я побачив, що він ледве тримається на ногах від утоми – і то, завдяки таблеткам.

– Так. Убивця – вовкулака з Марсу. Бак Роджерс переслідує його на своєму космічному кораблі, а тобі краще йти додому і виспатися.

– Пізніше, – Лі знову позіхнув. – А в мене найкраще свідчення було про нацистів. Один чувак заявив, що бачив Гітлера в барі на розі Тридцять Дев'ятої та Креншоу. Це жесьть, Бакі.

Лі опустив очі; я подивився на стіл, де проводився розтин. З мертвої дівчини зняли простирadlo, її голова була повернута в наш бік. Я роздивлявся свої черевики, а лікар почав сипати медичним термінами.

– Починаємо процедуру розтину білої жінки. М'язовий тонус вказує на вік від шістнадцяти до тридцяти. Труп розрізано на дві частини в районі пупка. Верхня половина: голова на місці, численні втиснені переломи черепа, риси обличчя істотно спотворені масивними синцями, гематомами та набряками. Носовий хрящ зміщений вниз. Наскрізний розріз від кутів рота через жувальні м'язи, суглоби нижньої щелепи до мочок обох вух. На шиї синців немає. Численні порізи грудної клітини, зосереджені на обох грудях. На обох грудях сліди опіків від сигарет. Права молочна залоза майже повністю відірвана від грудної клітки. Під час огляду верхньої половини черевної порожнини крові не видно. Вилучено кишечник, шлунок, печінку й селезінку.

Лікар голосно зітхнув; я підняв очі й побачив, що він затагується. Монашка-стенографістка дописувала почуте, Міллард і Сірс не зводили очей із трупа, а Лі дивився на підлогу, витираючи піт із брів. Доктор доторкнувся до обох грудей, а потім сказав:

– Відсутність гіпертрофії вказує на те, що в момент смерті дівчина не була вагітна.

Він схопив свій скальпель і почав колупатися всередині нижньої половини трупа. Я заплющив очі і слухав.

– Під час огляду нижньої половини трупа слід відзначити поздовжній розріз від пупка до лобка. Брижу, матку, яєчники й пряму кишку вилучено, множинні порізи на стінках всередині й зовні тазової порожнини. На лівому стегні зроблено великий трикутний розріз. Сестро, допоможіть мені повернути її.

Я почув, як відкриваються двері. «Лейтенант!» – покликав чийсь голос. Я розплющив очі й побачив, як Міллард встає, а доктор і монахиня намагаються перевернути тіло на живіт. Упоравшись із цим завданням, лікар підняв її щиколотки й зігнув ноги.

– Обидві ноги зламані в колінах і порізані, невеликі подряпини на верхній частині спини та плечах. На обох ногах сліди зв'язування. Сестро, подайте мені дзеркало й тампон.

Повернувся Міллард і вручив Сірсові папірець. Той прочитав його й підштовхнув Лі. Лікар і черниця перевернули нижню половину тіла, розвівши ноги. Я ледве не виблював свій шлунок; «Є», – сказав Лі. Поки лікар розповідав про відсутність вагінальних потертостей та наявність старої сперми, він уважно читав папірець. Холод у його голосі мене розлютив. Я схопив аркуш і прочитав: «Рассе, це – Елізабет Енн Шорт, народилася 29 липня 1924 року, Медфорд, Массачусетс. Відбитки пальців опізнали федерали, її заарештовували у вересні 1943-го в Санта-Барбарі. Триває перевірка. Після розтину відзвітуйся у відділок. Збери всіх вільних поліцейських. Дж. Т.»

– Що ж, це попередні результати розтину, – заявив лікар. – Пізніше я зможу провести ще ряд токсикологічних тестів.

Він накрив обидві половини Елізабет Енн Шорт і додав:

– Питання?

Медсестра, стискаючи в руці блокнот, попрямувала до дверей.

– Ви можете відтворити для нас перебіг подій?

– На основі огляду можна стверджувати, що вона не була вагітна й що її не гвалтували, але протягом останнього тижня життя вона мала один добровільний статевий контакт. Крім того, протягом того ж тижня її, якщо можна так сказати, ніжно відшмагали; подряпини на спині значно давніші за порізи спереду. Я вважаю, що сталося наступне. Її зв'язали й різали ножем щонайменше дві доби. Ноги їй зламали круглим і важким предметом на кшталт бейсбольної біти, коли вона була ще жива. Також, на мою думку, її було забито до смерті чимось на кшталт бейсбольної біти, або ж вона захлинулася власною кров'ю від цієї рани на обличчі. Після того як вона померла, її розрубали навіпіл ножем для розроблення м'яса або чимось аналогічним, а потім убивця випатрав її чимось на зразок складаного ножа. Після цього він злив із тіла всю кров і начисто вимив його, думаю, у ванні. Ми взяли пробирки крові з нирок, і за кілька днів буде зрозуміло, чи перебувала вона під дією наркотиків або алкоголю.

– Док, а цей виродок медицини знався трохи на медицині чи анатомії? Чому він випатрав її? – спитав Лі.

Лікар уважно поглянув на кінчик своєї сигари.

– Уявлення не маю. Органи, що були у верхній половині тіла, він міг витягнути легко, а ось унизу довелося все вирізати ножем. Думаю, якраз вони його найбільше й цікавили. Може, у нього є медична освіта, але з таким же успіхом він міг бути ветеринаром, таксидермістом, біологом або навіть просто прослухати курс паталогоанатомії для початківців, який я читаю в Каліфорнійському Університеті. Уявлення не маю. Напевно можу сказати лише одне: вона померла за шість-вісім годин до того, як ви її знайшли, і вбито її було в ізольованому місці, де є проточна вода. Гаррі, ви вже з'ясували її ім'я?

Сірс спробував відповісти, але його рот не видав ані звуку. Міллард поклав руку йому на плече і сказав:

– Елізабет Шорт.

Лікар відсалютував сигарою.

– Хай Бог змилюється над тобою, Елізабет. Рассе, коли впіймаєш цього недолюдка, що таке з нею зробив, дай йому по яйцях і скажи, що я – Фредерік Д. Ньюбарр, доктор медицини – переказував йому вітання. А тепер усі геть звідси. За десять хвилин у мене побачення зі стрибун-самовбивцею.

Виходячи з ліфту, я почув у коридорі голос Елліса Лоу, що звучав голосніше й глибше, ніж зазвичай. Я почув щось про «розчленування прекрасної молоді жінки», «психопата-перевертня», а також про те, що «мої політичні вподобання підвладні моему прагненню вершити правосуддя». Відкривши двері до Відділу вбивств, я побачив, як нова надія Республіканців стоїть перед командою радіореporterів і записує в мікрофон інтерв'ю. На лацкані його піджака був значок Американського Легіону, імовірно, позичений у п'яниці-легіонера, що спав на стоянці студії звукозапису – у того самого легіонера, якого він свого часу так зятато переслідував за бродяжництво.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (https://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=48888693&lfrom=362673004) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

notes

Примечания

1

Нацистська організація в США, заснована особами німецького походження на початку 1930-х років. (Тут і далі прим. перекл.)

2

Субкультура в середовищі латино-американської молоді в США у 30-40 роки XX століття.

3

Зневажливе прізвисько латиноамериканців.

4

Американський комедійний мюзикл 1945 року режисера Джорджа Сідні.

5

Привіт, Томасе (ісп.).

6

Ти говориш англійською, Томасе? (Ісп.)

7

Популярна мексиканська пісня.

8

Пісня Оркестру Глена Міллера.

9

Інес? Інес? Що? Інес? (Ісп.)

10

Шукайте жінку (фр.).

11

Засранець! Малий засранець! (Нім.)

12

Доброго дня, Двайте (нім.).

13

Англійський гівнюк! Засранець Черчілль! Американо-жидівський гівнюк!
(Нім.)

14

Ти, Двайте? Ти? (Нім.)

15

Де Грета? Де мама? (Нім.)